

Bosna i Hercegovina
Federacija Bosne i Hercegovine
ZENIČKO–DOBOJSKI KANTON
OPĆINA MAGLAJ
OPĆINSKI NAČELNIK

Bosnia and Herzegovina
Federation of Bosnia and Herzegovina
ZENICA – DOBOJ CANTON
MAGLAJ MUNICIPALITY
MAYOR

Broj: 01-14-11-1483-1/18
Maglaj, 29.06.2018. godine

Na osnovu člana 70. Zakona o organizaciji organa uprave u Federaciji Bosne i Hercegovine („Službene novine Federacije BiH“, broj: 35/05), člana 18. i 26. Zakona o budžetima u Federaciji BiH („Službene novine Federacije BiH, broj: 102/13, 9/14, 13/14, 08/15, 91/15.....), člana 42. Statuta Općine Maglaj („Službene novine Općine Maglaj“, broj: 8/07, 3/08 i 6/08), Općinski načelnik donosi

O D L U K U
o usvajanju Dokumenta okvirnog budžeta za 2019-2021. godinu

Član 1.

Usvaja se Dokument okvirnog budžeta Općine Maglaj za 2019. godinu i naredne dvije fiskalne godine, 2020. i 2021. godinu i čini sastavni dio ove Odluke.

Usvojeni DOB za 2019-2021. godinu dostavit će se OV Maglaj kao informacija uz Nacrt budžeta Općine Maglaj za 2019. godinu i objavit će se na web stranici Općine Maglaj.

Član 2.

Za realizaciju ove Odluke zadužuje se Služba za privredu, finansije i razvoj poduzetništva Općine Maglaj.

Član 3.

Ova Odluka stupa na snagu danom donošenja, i ima se objaviti u Službenim novinama Općine Maglaj.

Dostavljeno:

- 1x Služba za privredu, finansije
i razvoj poduzetništva,
- 1x Služba ON i OV, (Objaviti u Sl. Novinama Općine)
- 1x a/a

Općinski načelnik
Mirsad Mahmutgić

*BOSNA I HERCEGOVINA
Federacija Bosne i Hercegovine
ZENIČKO-DOBOJSKI KANTON
Općina Maglaj
OPĆINSKI NAČELNIK*

*BOSNIA AND HERZEGOVINA
Federation of Bosnia and Herzegovina
ZENICA-DOBOK CANTON
The Municipality of Maglaj
MUNICIPALITY MAYOR*

**DOKUMENT OKVIRNOG
BUDŽETA-PRORAČUNA OPĆINE MAGLAJ
2019 – 2021. godina**

Maglaj, 29.06.2018. godine

**Obradivač,
Služba za privredu, finansije/financije
i razvoj poduzetništva**

S a d r ž a j:

Poglavlje I

Informacija o dokumentu

Uvod

Poglavlje II

Makroekonomski trendovi i kretanja u srednjoročnom periodu,

Ekonomski rast 2011-2021

Državni nivo

Industrijska proizvodnja u BiH 2018-2021,

Tržište rada 2018-2021,

Cijene 2018-2021,

Javni dug u srednjoročnom period,

Poglavlje III

Srednjoročna fiskalna strategija,

Porezna politika i javni prihodi,

Javni prihodi 2019-2021. Godine,

Indirektno oporezivanje na nivou BiH i raspodjela prihoda

Projekcije prihoda od indirektnih poreza u period 2017.-2021.,

Tekući trendovi naplate prihoda od neizravnih poreza,

Politika prihoda u 2019. godini na nivou Općine Maglaj ,

Projekcije od indirektnih i direktnih prihoda

Prihodi koji se prikupljaju od kantona i direktni općinski prihodi,

Neporezni i ostali prihodi,

Ekomska klasifikacija po podkategorijama srednjoročnih procijenjenih prihoda.

Poglavlje IV

Srednjoročni okvir rashoda za period 2019.– 2021. godina

Struktura potrošnje u javnom sektoru:

Plaće i naknade u javnom sektoru, sa doprinosom poslodavca,

Materijalni troškovi,

Tekući transferi.

Kapitalni budžet,

Kapitalni transferi,

Kapitalni izdaci.

Ekomska klasifikacija po podkategorijama srednjoročne procijenjene potrošnje.

Funkcionalna klasifikacija procijenjene srednjoročne potrošnje.

Poglavlje V

Budžetski prioriteti za period 2019. – 2021. godina

Poglavlje I

Informacije o Dokumentu okvirnog budžeta

Dokument okvirnog budžeta je jedan od ključnih instrumenata jačanja upravljanja finansijama na svim nivoima vlasti i Bosni i Hercegovini uopće. Izrada Dokumenta okvirnog budžeta za trogodišnji period je postala uobičajena praksa na svim nivoima vlasti u Bosni i Hercegovini u proteklih nekoliko godina. Ovaj dokument je glavni rezultat izrade i planiranja srednjoročnog budžeta po metodologiji "Deset koraka srednjoročnog planiranja i pripreme budžeta" koja je zasnovana na najboljim međunarodnim iskustvima.

Obzirom da se Dokument okvirnog budžeta temelji na prioritetima i politikama Vlade, to predstavlja koristan instrument u stvaranju kvalitetnijeg strateškog osnova za raspodjelu budžetskih sredstava.

Fiskalna strategija za ovaj srednjoročni period temelji se na srednjoročnim politikama djelovanja Vlade FBiH, sa ciljem jačanja upravljanja javnim finansijama, ujednačene fiskalne politike na nivou Bosne i Hercegovine i jačanju finansijske discipline, što će doprinijeti ekonomskom i socijalnom jačanju Federacije BiH sa ciljem općeg, institucionalnog i funkcionalnog jačanja države Bosne i Hercegovine, odnosno Federacije BiH.

Moderni proces srednjoročnog planiranja budžeta je proces koji ima jasno definisan budžetski kalendar i raspodjelu odgovornosti, ima jasnu fiskalnu strategiju zasnovanu na nivou raspoloživih vladinih resursa, omogućava raspodjelu ograničenih resursa na najvažnije ekonomske i socijalne prioritete politike vlade, unapređuje predvidivost budžetskih politika i finansiranja, osigurava efikasnije i djelotvornije korištenje vladinih resursa, unapređuje transparentnost i odgovornost vladinih politika, programa i procesa, donošenja odluka, osigurava razmatranje finansijskih učinaka u narednim godinama, pri donošenju odluka u vezi sa politikama, te donošenje tih odluka tokom ciklusa planiranja budžeta.

U cilju uvođenja efikasnog srednjoročnog planiranja budžeta, Služba za privredu, finansije i razvoj poduzetništva je otpočela reformu procesa planiranja i izrade budžeta koja se zasniva na osnovnim principima fiskalne discipline, strateške prioritizacije i dobijanju vrijednosti za uložena budžetska sredstva.

U proteklih nekoliko godina ostvaren je veliki napredak u procesu planiranja budžeta izradom srednjoročnih okvira rashoda tj. Dokumenata okvirnog budžeta (DOB-ova) koji se svake godine pripremaju za period za sljedeće tri godine i koji prikazuju srednjoročne makroekonomske i fiskalne projekcije, srednjoročnu fiskalnu strategiju, prioritete potrošnje, te gornje granice rashoda budžetskih korisnika za narednu budžetsku godinu, kao i preliminarne procjene za sljedeće dvije godine za koje je izvršena projekcija prihoda.

Uvod

U skladu sa Zakonom o budžetima u Federaciji Bosne i Hercegovine (“Službene novine FBiH”, broj: 102/13, 9/14, 13/14, 8/15, 91/15 I 102/15), pripremljen je Dokument okvirnog budžeta za period 2018-2020. godina koji je dio pristupa Srednjoročnog okvira rashoda za isti period.

Tokom proteklih nekoliko godina, Vlada, odnosno Općinski načelnik sa resornim službama pripremao je Dokument okvirnog budžeta kao dio budžetskog planiranja pristupom srednjoročnog okvira planiranja i pripreme budžeta. Izrada Dokumenta okvirnog budžeta je pomogla Općinskom načelniku da razvije bolju stratešku osnovu za raspodjelu budžeta koja se zasniva na navedenim prioritetnim politikama i ciljevima. Dokument okvirnog budžeta predstavlja preliminarni Nacrt budžeta za narednu (2018.) godinu, te daje projekcije implikacija tog budžeta za sljedeće dvije godine (2019. i 2020. godinu).

Općinski načelnik je u saradnji sa resornim službama, uvažavajući efekte svjetske ekonomske krize, reforme u oblasti direktnih poreza i uopće privrednog, ekonomskog i finansijskog okruženja, kao i još uvijek teške i složene situacije na području općine Maglaj prouzrokovane elementarnim nepogodama (poplavom i klizištima) uspio donijeti Dokument okvirnog budžeta u zakonom predviđenom roku.

Fiskalna strategija za ovaj srednjoročni period temelji se na srednjoročnim politikama djelovanja Općinskog načelnika, sa ciljem jačanja upravljanja javnim finansijama i jačanju finansijske discipline, što će doprinijeti ekonomskom i socijalnom jačanju Općine Maglaj, odnosno institucionalnog i funkcionalnog njenog jačanja. Nastavak restriktivne javne potrošnje u Budžetu Općine Maglaj je jedan od prioriteta ekonomske politike i za 2018.-2020. godinu, sa osnovnim ciljem usmjeravanja finansijskih sredstava na finansiranje strateških ciljeva, između ostalih i sanaciju šteta izazvanih prirodnom nesrećom poplavom i klizištem sa akcentom na sanaciji infrastrukturnih objekata kako u vlasništvu privrednih subjekata, tako i onih u vlasništvu općine Maglaj, s ciljem stvaranja preduslova za dalji privredni rast i razvoj Općine Maglaj.

U ovome periodu Vlade svih nivoa vlasti, pa i Općinski načelnik će i funkcionalisati u ograničenim fiskalnim kapacitetima, s obzirom na efekte globalne finansijske i ekonomske krize, koja je ostavila trag na ekonomiju BiH, rezultirajući u značajnom padu u prikupljenim prihodima, a dodatno pogoršana postojećim platnim deficitom, fiskalnim debalansom u zemlji. Općinski načelnik Maglaj uz sve navedeno imat će još uvijek obavezu i sa prevazilaženjem pogoršanih životnih i privrednih uslova na području općine Maglaj, izazvanih prirodnim nesrećama poplavom i klizištem.

Pozadinske informacije

Dokument okvirnog budžeta se pojavio 70-tih godina uglavnom kao instrument identificiranja novih programa i dodjeljivanje sredstava za njih u budućim budžetima. Višegodišnje planiranje budžeta i priprema Dokumenta okvirnog budžeta u Federaciji otpočelo je 2001. godine, u okviru Federalnog ministarstva za finansije, odnosno Vlade Federacije Bosne i Hercegovine, uz podršku Odjela za međunarodni razvoj Vlade Velike Britanije (DFID). Od 2005. godine u

okviru jačanja javnih finansija u FBiH tehničku pomoć pružila je i konsultantska kuća PKF finansirana od Vlade Velike Britanije.

Općina Maglaj je izradu Dokumenta okvirnog budžeta počela raditi od 2006. godine. Od 2007. godine teku pripreme za primjenu programskog budžetiranja u skladu sa rokovima kako je to utvrđeno budžetskim kalendarom. Programsко budžetiranje predstavlja budžetske informacije na način koji jasno povezuje budžetske resurse sa krajnjim rezultatom politike koji vlada nastoji postići. Jednostavno rečeno, budžetiranje zasnovano na programima ili rezultatima je proces raspodjele sredstava na određene ciljeve i/ili rezultate koji se nastoje postići uloženim sredstvima.

Poglavlje II

Makroekonomski trendovi i kretanja u srednjoročnom periodu

Dokument okvirnog budžeta je akt koji sadrži makroekonomske projekcije i prognoze budžetskih sredstava i izdataka za naredne tri godine na kojima se temelji priprema i izrada budžeta. Izrada DOB-a se temelji na procjeni privrednog razvoja, razvoja socijalnog sektora, makroekonomskih pokazatelja i prognozi prihoda i rashoda. U ovome poglavlju najprije će biti govora o makroekonomskim pokazateljima u okruženju, odnosno dati su osnovni srednjoročni makroekonomski pokazatelji i prognoze na kojima se zasnivaju procjene unutar Dokumenta okvirnog budžeta Federacije BiH za period 2019. - 2021. godina, kao i strateški okvir i ciljevi makroekonomske politike Federacije BiH. Predstavljeni pokazatelji o trenutnoj ekonomskoj situaciji i makroekonomskim trendovima i procjenama za razdoblje 2019.-2021. godine za BiH i Federaciju BiH preuzeti su iz dostupnih izvještaja i drugih akata Direkcije za ekonomsko planiranje BiH, Federalnog zavoda za statistiku i Federalnog ministarstva finansija.

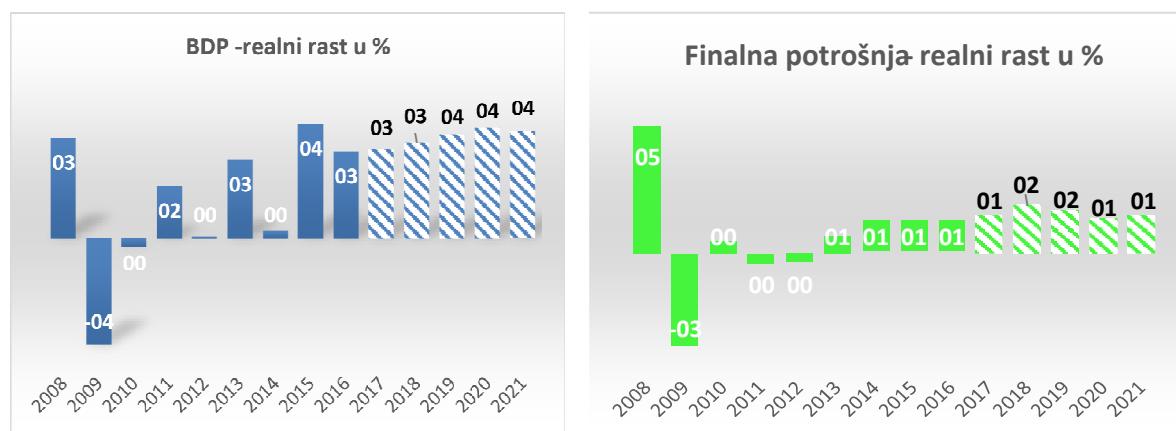
Ekonomski rast 2018-2021

U 2018. godini referentne međunarodne institucije nagovještavaju nastavak trenda pozitivnih ekonomskih prilika kako u svijetu, tako i u neposrednom eksternom okruženju kada je u pitanju Bosna i Hercegovina. Ovaj nastavak povoljnog eksternog ambijenta uz pojačani doprinos internih dinamika bi trebao rezultirati dodatnim jačanjem ekonomskog rasta u Bosni i Hercegovini. Prema projekciji DEP -a očekuje se da bi stopa realnog rasta BDP -a u 2018. godini mogla iznositi 3,2%. Pretpostavlja se da bi ključni oslonac ekonomskog rasta u 2018. godini trebala predstavljati domaća tražnja. Naime, povećanje ukupne ekonomske aktivnosti u zemlji uz očekivano povećanje industrijske proizvodnje i gađevinskih radova praćeno povećanjem broja zaposlenih i prihoda od izvoza trebalo bi rezultirati povećanjem raspoloživog dohotka građana a samim tim i povećanjem privatne potrošnje koja će kao i prethodnih godina pretstavljati ključni oslonac ekonomskog rasta. S druge strane, imajući u vidu visok nivo javne potrošnje u okviru BDP -a u BiH i napore koji se ulažu kroz proces fiskalne solidacije u 2018. godini se ne očekuje značajniji rast javne potrošnje.

Investicije bi u 2018. za razliku od prethodnih mogli imati značajniji rast a samim tim i veći doprinos u očekivanom rastu BDP -a u 2018. godini. Tokom 2018. godine očekuje se povećan je privatnih i naročito javnih investicija. Poboljšanje proslovnog ambijenta kroz

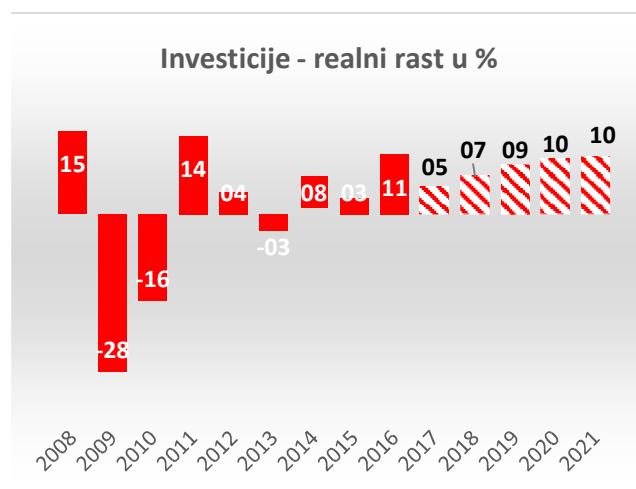
reformske procese bi mogle povećati interes kako domaćih tako i stranih investitora za investiciona ulaganja u BiH. S druge strane, deblokada aranžmana sa MMF -om uslijed usvajanja zakona o akcizama omogućio je Bosni i Hercegovini povlačenje kreditnih sredstava međunarodnih finansijskih institucija (EBRD,EIB) koji su prošlosti predstavljali glavni izvor finansiranja javnih investicija. Ova sredstava uz najave povećanja investicija iz budžeta sa svih nivoa vlasti nesumnjivo će podstaknuti ekonomski rast u BiH.

Povoljno eksterno okruženje koje bi se trebalo manifestovati kroz pojačanje izvozne tražnje u 2018. godini trebalo bi omogućiti nastavak visokog nivoa vanjskotrgovinske razmjene u BiH. Tako se u 2018. godini u Bosni i Hercegovini očekuje povećanje izvoza od 7,3% u realnom smislu. S druge strane, jačanje ekonomske aktivnosti u zemlji uz očekivani rast izvoza rezultirat će realnim povećanjem uvoza od 4,8% u odnosu na prethodnu godinu. Usljed ovog trenda kretanja izvoza i uvoza u 2018. godine se očekuje stagnacija vanjskotrgovinskog bilansa tako da će vanjskotrgovinski bilans imati neutralan doprinos na očekivani ekonomski rast u BiH u 2018. godini.

Izvori: BHAS za 2008-16; projekcije DEP-a za 2017-21. godinu

Izvori: BHAS za 2008-16; projekcije DEP-a za 2017-21. godinu

Izvori: BHAS za 2008-15; procjena DEP-a za 2016. i projekcije za 2017-21. godinu

U periodu 2019-2021. godina pod pretpostavkom nastavka stabilnog eksternog okruženja u ovom srednjoročnom veremskom okviru u Bosni i Hercegovini se očekuje nastavak ekonomskog rasta po prosječnim stopama rasta od 3,6% na godišnjem nivou. Tokom ovog perioda očekuje se da domaća tražnja kroz privatnu potrošnju i investicije bude glavni oslonac ekonomskog rasta. S druge strane, tokom posmatranog perioda očekuje se stagnacija javne potrošnje što će

rezultirati smanjenjem njenog učešća u strukturi BDP-a odnosno njenog doprinosa u ekonomskom rastu Bosne i Hercegovine. Također, reformske mjere koje su usmjerene ka poboljšanju poslovnog ambijenta u zemlji trebale bi rezultirati većim investicionim ulaganjima (domaćim i inostranim) što bi ojačalo privatni sektor, zaposlenost i u konačnici bh. vanjskotrgovinsku robnu razmjenu sa svijetom.

Državni nivo¹

Industrijska proizvodnja u BiH 2018-2021.

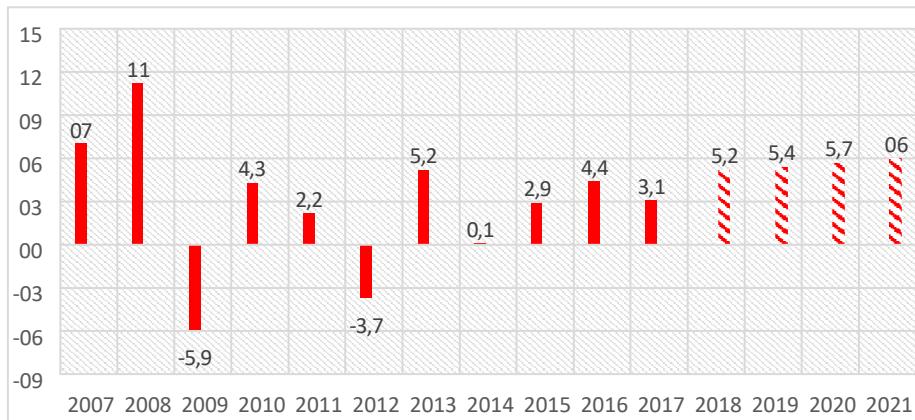
Tokom 2018. godine povoljna eksterna dešavanja uz očekivano povećanje ukupne ekonomske aktivnosti u zemlji trebali bi rezultirati nastavkom trenda rasta industrijske proizvodnje u BiH. Pored prerađivačke industrije gdje izvozna tražnja ima primarnu ulogu, tokom 2018. godine očekuje se i značajniji doprinos sektora za proizvodnju električne energije.

Naime, pod predpostavkom povoljnijih hidroloških prilika tokom 2018. godine očekuju se bolji rezultati u proizvodnje električne energije samim tim i veći doprinos rastu industrijske proizvodnje.

Tako se uz pretpostavku nastavka trenda rasta proizvodnje u prerađivačkoj industriji, povećanje proizvodnje električne energije i tradicionalno dobre rezultate u okviru sektora rudarstva prema projekcijama DEP-a u Bosni i Hercegovini u 2018. godini može očekivati rast fizičkog obima proizvodnje od preko 5%.

U periodu 2019-2021. godina, u BiH se očekuje osjetniji ekonomski napredak u okviru kojeg bi dešavanja u industrijskoj proizvodnji trebala imati centralnu ulogu. Pored očekivanih povoljnih eksternih prilika u ovom srednjoročnom vremenskom okviru se očekuje i značajniji utjecaj internih dinamika u funkciji jačanja industrijske proizvodnje u Bosni i Hercegovini. Naime, tokom ovog perioda očekuje se da bi reformske mjere na unaprijeđenju poslovnog ambijenta koje provode nadležne institucije u Bosni i Hercegovini trebale polučiti mjerljive rezultate. Poboljšanje poslovnog ambijenta trebalo bi rezultirati povećanjem investicionih ulaganja (domaćih i inostranih), veću iskorištenost postojećih i pokretanje novih kapaciteta, povećanje broja zaposlenih i jačanje konkurentske pozicije bh. proizvođača kako na domaćem tako i na inostranim tržištima. Imajući u vidu sve navedene okolnosti tokom ovog perioda očekivane stope rasta fizičkog obima industrijske proizvodnje prema projekciji DEP-a iznose preko 5% na godišnjem nivou.

¹ Direkcija za ekonomsko planiranje, Outlok – Perspektive 2017.-2019., oktobar/listopad 2016. godine

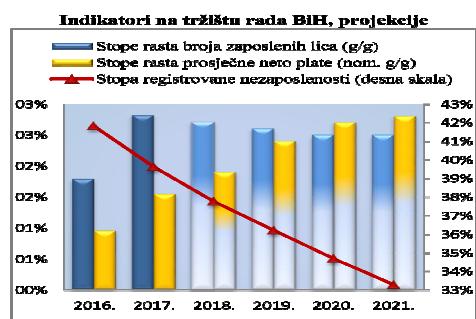
Izvor: Agencija za statistiku Bosne i Hercegovine i projekcije DEP-a mart 2018. godine

Tržište rada 2018-2021.²

Prosječan broj zaposlenih lica u BiH u periodu I-XII 2017. godine iznosi 746,3 hiljada što je za 2,8% više u odnosu na isti period prethodne godine. Najznačajniji doprinos rastu bio je u djelatnosti pružanja smještaja te pripreme i usluživanja hrane. Istovremeno prosječan broj nezaposlenih lica u BiH je smanjen za 6,1% g/g, što je uticalo na smanjenje stope nezaposlenosti. Anketna stopa nezaposlenosti u BiH u 2017. godini iznosi 20,5%. Prosječna neto plata u BiH u periodu I -XII 2017. godine iznosila je 851 KM i nominalno je veća za 1,5% u odnosu na isti period prethodne godine uz sporiji realni rast (0,2%) zbog inflacije.

Iako još uvijek nisu dostupni detaljni podaci za tržište rada u 2018. godini može se očekivati da će u posmatranoj godini nastaviti trend postepenog smanjenja stope nezaposlenosti, odnosno poveća broja zaposlenih lica. Prema podacima za januar 2018. godine broj registrovanih nezaposlenih lica u BiH je manji za 7% u odnosu na januar 2017. godine.

Kao i prethodnih godina, intenzitet rasta broja zaposlenih lica ali i plata značajno će biti determinisan poslovnim ambijentom u BiH odnosno u regionu. Prema projekcijama Evropske komisije (Forecast, jesen 2017) u EU 28 takođe se očekuje postepeno smanjenje stope nezaposlenosti u 2018. godini.

Izvor: Agencija za statistiku BiH, DEP projekcija za period 2018- 2021. godine

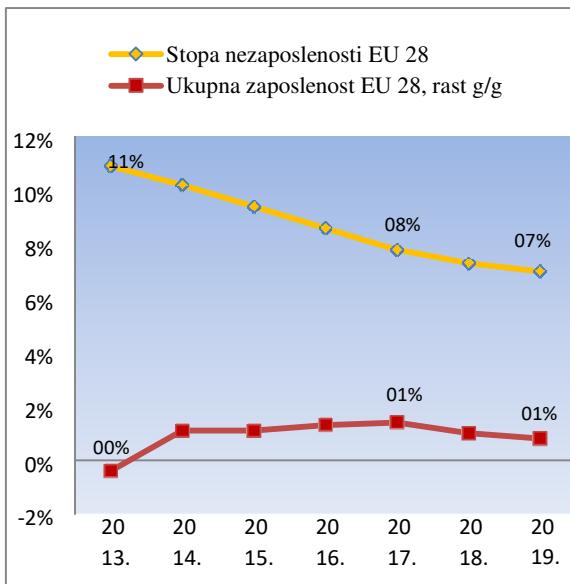
² Direkcija za ekonomsko planiranje, Outlok – Perspektive 2017.-2019., oktobar/listopad 2016. godine

Pored toga, nivo investicija i obim vanjsktrgovinske aktivnosti u BiH bi mogao uticati na kreiranje radnih mjesta odnosno intenzitet zapošljavanja. Uz rast potražnje i bolje poslovni ambijent očekuju se veće mogućnosti zapošljavanja. Djelatnosti koje zapošljavaju najveći broj lica u BiH (industrija i trgovina) mogle bi i u 2018. godini dati značajan doprinos zapošljavanju, odnosno obim poslovne aktivnosti u navedenim oblastima uticaće na stopu rasta broja zaposlenih lica. Prema navedenim dešavanjima u BiH se u 2018. godini može očekivati rast broja zaposlenih lica od 2,7% g/g, odnosno prosječne neto plate od 1,9%.

U periodu 2019-2021. godine prema projekcijama DEP-a očekuje se rast obima investicija, trgovine, industrijske proizvodnje što bi trebalo imati pozitivan uticaj na zapošljavanje i plate u BiH. Takođe, nivo sporovodenja strukturnih reformi u BiH uticaće na intenzitet smanjenja stope nezaposlenosti, što je pored pretpostavljenog ekonomskog rasta jedan od bitnih faktora za ostvarenje projekcija na tržištu rada i kreiranje

novih radnih mjesta. Uzimajući u obzir sve navedeno, u periodu 2019-2021. godine se može očekivati rast broja zaposlenih lica oko 2,5%-2,6% g/g, odnosno neto plata 2,4%-2,8% g/g.

Osnovni indikatori na tržištu rada EU 28

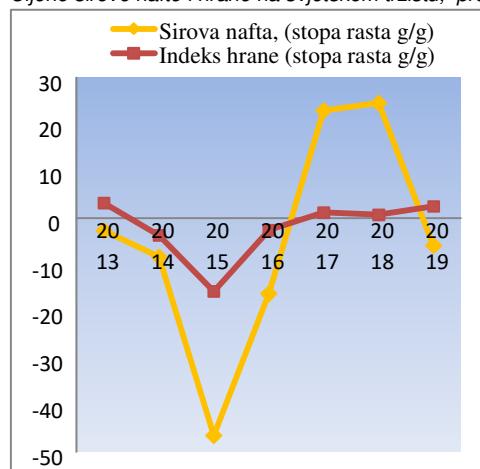
Izvor: European Economic Forecast, jesen 2017

Cijene 2018.-2021.³

U Bosni i Hercegovini u periodu I-XII 2017/I-XII 2016. godine je zabilježena inflacija od 1,3%. Naznačajniji doprinos inflaciji bio je u odjeljcima prevoza, alkoholnih pića i duvana, hrane i bezalkoholnih pića. Cijene u odjeljku prevoza u posmatranom periodu su uvećane za 5,6% g/g podstaknute rastom cijena sirove nafte na svjetskom tržištu. U odjeljku alkoholnih pića i duvana cijene su uvećane 5,2% g/g zbog rasta cijena duvana i cigareta (nastavak harmonizacije akciza na cigarete i duvan sa EU legislativom), ali i zbog politike povećanja cijena cigareta pojedinih proizvođača. Iako su u odjeljku hrane i bezalkoholnih pića u posmatranom periodu cijene uvećane 1% g/g, njihov doprinos rastu inflacije bio je evidentan zbog velikog udjela u CPI indeksu.

Kretanje ukupnog nivoa cijena u BiH u 2018. godini značajno će determinisati dešavanja na svjetskom tržištu energenata (naročito sirove nafte), kao i nekoliko bitnih domaćih faktora poput povećanja akciza duvan i cigarete i goriva. Rast cijena sirove nafte nastavljen je u 2018. godini. Prema podacima Svjetske banke cijena sirove nafte (brent) u februaru 2018. godine iznosila je 65,4 \$/barelu, što je više za 18% u odnosu na isti mjesec prethodne godine. Pored toga, prema predviđanjima EK (zimske projekcije 2018) cijena sirove nafte u 2018. godini mogla bi biti veća za 24,6% u odnosu na prethodnu godinu. Slična predviđanja o kretanju cijena ovog energenta ima i ECB.

Cijene sirove nafte i hrane na svjetskom tržištu, projekcije EK, rast g/g (u %)

Na taj način EK očekuje nešto brži rast inflacije u 2018. godini u odnosu na prethodnu godinu (EU 28 1,9%).

Pored toga, od domaćih faktora koji determinišu nivo inflacije uzet je u obzir nastavak postepenog povećanja akciza na duvan i cigarete (harmonizacija akcizne politike u BiH sa politikom akciza na cigarete u EU), poskupljenje određenih cigareta kao rezultat poslovne politike proizvođača, kao i poskupljenje tečnih goriva

³ Direkcija za ekonomsko planiranje, Outlook – Perspektive 2017.-2019., oktobar/listopad 2016. godine

(Zakon o izmjenama i dopunama Zakona o akcizama u BiH). Uzimajući u obzir sve navedeno u 2018. godini se može očekivati inflacija od 1,6% g/g.

Projekcije inflacije za period 2019-2021. godine bazirane su na sličnim pretpostavkama. U 2019. godini raspoloživi podaci o kretanju cijena sirove nafte na svjetskom tržištu ukazuju na smanjenje cijene sirove nafte od 5,9% g/g, a inflacija u EU 28 bi mogla iznositi 1,8% (projekcije EK, zima 2018). U 2020. godini cijena sirove nafte takođe bi mogla biti manja za 4,7% g/g (projekcije ECB, mart 2018. godine). Uz stabilne cijene hrane na svjetskom tržištu, nastavak postepenog povećanja cijena cigarete u BiH i bez značajnijih promjena cijena komunalija, u BiH se u 2019. godini očekuje inflacija od 1,5% odnosno 1,6% u 2020. godini i 1,4% u 2021. godini. Svaka odstupanja od pretpostavljenih kretanja cijena domaćih i eksternih faktora koji determinišu bh. cijene mogu uticati na ukupan nivo inflacije 2019-2021. godine, što su ujedno i rizici za projekcije.

JAVNI DUG U SREDNJOROČNOM PERIODU

Stanje i projekcije javnog duga u periodu od 2017. – 2020. godine

Stanje vanjske zaduženosti na dan 31.12.2017. godine

Vanjski dug BiH na dan 31.12.2017. godine iznosi **7.851,99 mil KM⁴**, a isti obuhvata vanjski državni dug⁵ u iznosu od 7.718,78 mil KM koji je alociran na Federaciju Bosne i Hercegovine (u daljem tekstu: Federacija BiH), Republiku Srpsku, Brčko distrikt BiH (u daljem tekstu: Distrikt) i Institucije Bosne i Hercegovine (u daljem tekstu: Institucije BiH), te vanjski dug entiteta i Distrikta^{6/7} u iznosu od 133,21 mil KM, a kako je prikazano u Tabeli 1.

Tabela 1. Stanje vanjskog duga BiH na dan 31.12.2017. godine (mil KM)

Opis	Ukupno	od toga			
		Federacija BiH	Republika Srpska	Distrikt	Institucije BiH ⁵
Vanjski državni dug	7.718,78	4.704,69	2.903,14	36,72	74,23
Vanjski dug entiteta i Distrikta	133,21	82,23	50,98	0,00	0,00
Vanjski dug BiH	7.851,99	4.786,92	2.954,12	36,72	74,23

⁴ Preliminarni podaci.

⁵ Procedure i način zaključivanja međunarodnih sporazuma po osnovu vanjskog državnog duga regulisan je Zakonom o zaduživanju, dugu i garancijama BiH, Poglavlje III, član 39. ("Službeni glasnik BiH", br. 52/05, 103/09 i 90/16) i Zakonom o postupku zaključivanja i izvršavanja međunarodnih ugovora ("Službeni glasnik BiH", br. 29/00 i 32/13).

⁶ Vanjski dug entiteta i Distrikta regulisan je članom 49. Zakona o zaduživanju, dugu i garancijama BiH i zakonima o zaduživanju, dugu i garancijama entiteta. Obaveze nastale po ovom dugu izmiruju se direktno od strane entiteta i Distrikta.

⁷ Za Institucije BiH: kredit EBRD - Vazdušni saobraćaj, Izvozni kredit „Vlade Belgije, kredit Evropske komisije - Makrofinansijska pomoć II, CEB – Državni zatvor, Sudjelski razvojni fond (SFD) - Obnova stambenih jedinica za raseljene u BiH.

Zaključno sa 31.12.2017. godine ugovoreno je vanjskih kredita u ukupnom iznosu od 14.142,08 mil KM⁸, od čega je angažovano 11.510,96 mil KM, dok je 2.631,12 mil KM⁹ raspoloživo za angažovanje u skladu sa realizacijom odobrenih projekata i utvrđenom dinamikom - planom angažovanja ugovorenih kredita, odnosno odobrenih finansijskih aranžmana.

Analitički pregled vanjskog državnog duga i vanjskog duga entiteta i Distrikta dat je u Prilogu 1, a pregled neangažovanih kreditnih sredstava po zaključenim kreditnim sporazumima i plaćeni commitment fee dat je u Prilogu 2.

U 2017. godini angažovano je 516,60 mil KM odobrenih kreditnih sredstava. Od ukupnog iznosa povučenih sredstava 41,97% se odnosi na EIB, 18,08% na KfW, na WBIDA kredite 11,74%, OPEC 9,76%, dok ostali kreditori učestvuju sa 18,45% (EBRD, CEB, WBIBRD, Vlada Japana, KWT, SFD,

Struktura vanjske zaduženosti po periodu nastanka obaveze i kreditorima

Učešće „starog“ duga u stanju vanjske zaduženosti sa 31.12.2017. godine od 14,64% iskazuje tendenciju smanjenja, obzirom da je učešće ovog duga u 2016. godini iznosilo 16,15%, a 2015. godine 17,89%. „Stari“ dug čine nasljeđeni komercijalni dugovi prema Pariškom klubu kreditora, Londonskom klubu kreditora, te zajmovi IBRD-a.

U okviru „novog“ duga, najveću procentualnu zastupljenost čine dugovi prema međunarodnim finansijskim institucijama (Svjetska banka – IDA i IBRD, EIB, MMF, EBRD, Evropska komisija).

Tabela 2. Stanje vanjskog duga BiH na dan 31.12.2017. godine prema podjeli kreditora na multilateralne i bilateralne, nosiocima obaveza i periodu nastanka obaveze (u mil KM)

Kreditor	Federacija BiH	Republika Srpska	Distrikt	Institucije vanjski BiH dug	Ukupan	% učešće u ukupnom stanju duga
Bilateralna	1.159,68	562,23	3,88	6,52	1.732,31	22,06%
„Novi“ dug	613,68	294,55	3,88	6,52	918,63	11,70%
Izvozno - uvozna banka Koreje (KEXIM)	48,55	99,95	0,00	0,00	148,50	1,89%
Vlada Španije	133,60	3,80	0,00	0,00	137,40	1,75%
Saudijski razvojni fond (SFD)	89,01	0,00	0,00	4,34	93,35	1,19%
Vlada Japana	34,33	51,09	0,00	0,00	85,42	1,09%
Republika Portugal	62,57	4,16	0,00	0,00	66,73	0,85%
UniCredit Bank Austria (UCBA)	26,47	28,23	3,88	0,00	58,58	0,75%
Njemačka razvojna banka (KfW)	127,98	16,46	0,00	0,00	144,44	1,84%
Raiffeisen banka A.G. (RBA)	15,79	40,09	0,00	0,00	55,88	0,71%
Kuvajtski fond za arapski ekonomski razvoj (KWT)	53,51	0,00	0,00	0,00	53,51	0,68%
Vlada Poljske	0,00	28,66	0,00	0,00	28,66	0,36%
Republika Srbija	0,00	18,16	0,00	0,00	18,16	0,23%
ERSTE Banka (EBA)	12,70	2,68	0,00	0,00	15,38	0,20%
Banka za rad i gospodarstvo i Austrijska pošt. štedionica (BAWAG)	6,99	0,00	0,00	0,00	6,99	0,09%

⁸ Navedeni iznos obuhvata ugovorene iznose vanjskog državnog duga, uključujući i sve ugovorene tranše po MMF EFF aranžmanu, kao i vanjski dug entiteta i Distrikta. Krediti koji su otplaćeni nisu uključeni.

⁹ Uključene sve ugovorene tranše prema MMF EFF aranžmanu, odnosno i one tranše koje su prema planu angažovanja predviđene poslije 2017. godine (cca 882 mil KM).

ABN AMRO – Fortis banka	1,53	0,00	0,00	0,00	1,53	0,02%
Vlada Belgije	0,65	1,27	0,00	2,18	4,10	0,05%
„Stari“ dug	546,00	267,68	0,00	0,00	813,68	10,36%
Londonški klub kreditora	94,93	50,58	0,00	0,00	145,51	1,85%
Pariški klub kreditora	451,07	217,10	0,00	0,00	668,17	8,51%
Multilateralna	3.627,24	2.391,89	32,84	67,71	6.119,68	77,94%
„Novi“ dug	3.467,28	2.216,08	32,84	67,71	5.783,91	73,66%
Svjetska banka - Međunarodna asocijacija za razvoj (WBIDA)	1.171,84	625,39	4,01	0,00	1.801,24	22,94%
Evropska investiciona banka (EIB)	904,48	1.005,12	0,00	0,00	1.909,60	24,32%
Međunarodni monetarni fond (MMF)	368,35	220,26	2,94	0,00	591,55	7,53%
Evropska banka za obnovu i razvoj (EBRD)	407,32	97,86	24,22	10,40	539,80	6,87%
Svjetska banka - Međunarodna banka za obnovu i razvoj (WBIBRD)	285,67	140,48	0,00	0,00	426,15	5,43%
Evropska komisija (EK)	133,00	66,50	0,00	19,56	219,06	2,79%
Opec fond za međunarodni razvoj (OFID)	120,19	4,16	0,68	0,00	125,03	1,59%
Razvojna banka Vijeća Evrope (CEB)	31,31	25,51	0,99	37,75	95,56	1,22%
Međunarodni fond za razvoj poljoprivrede (IFAD)	45,12	30,80	0,00	0,00	75,92	0,97%
„Stari“ dug	159,96	175,81	0,00	0,00	335,77	4,28%

Projekcija stanja i obaveza vanjskog duga za period 2018.-2020. godine

Projekcije stanja i servisa vanjskog duga za period 2018-2020. godina urađene su na dva načina, i to:

- Projekcije stanja i obaveza vanjskog duga po osnovu postojećih kredita¹⁰, koje uključuju vanjske kredite koji se vode u bazi podataka za javni dug tj. postojeća kreditna zaduženja – Scenario 1 (Tabela 7-a.),
- Projekcije stanja i obaveza vanjskog duga po osnovu postojećih kredita i kredita u postupku zaključivanja¹¹ koje uključuju vanjske kredite koji se vode u bazi podataka za javni dug, odnosno postojeća kreditna zaduženja, te kredite u postupku zaključivanja – Scenario 2 (Tabela 7-b.).

Tabela 7-a. Projekcija stanja i obaveza vanjskog duga BiH po osnovu postojećih kredita (mil KM)

<i>Opis</i>	<i>2018.</i>	<i>2019.</i>	<i>2020.</i>
Stanje duga po godinama	8.039,94	7.866,26	7.691,09
Obaveze po osnovu glavnice	846,82	700,44	593,29
Obaveze po osnovu kamate	122,35	119,62	112,51
Ukupno obaveze po godinama	969,17	820,06	705,80

Tabela 7-b. Projekcija stanja i obaveza vanjskog duga BiH po osnovu postojećih kredita i kredita u postupku zaključivanja (milKM)

<i>Opis</i>	<i>2018.</i>	<i>2019.</i>	<i>2020.</i>
Stanje duga po godinama	8.118,65	8.364,80	8.766,09
Obaveze po osnovu glavnice	846,82	700,44	593,29
Obaveze po osnovu kamate	124,82	127,78	124,01
Ukupno obaveze po godinama	971,64	828,22	717,30

¹⁰ Projekcija ne uključuje korektivni faktor 5%.

¹¹ Projekcija ne uključuje korektivni faktor 5%.

Projekcije servisiranja vanjskog državnog duga u odnosu na neto prihode od indirektnih poreza na JR UIO:

Učešće projiciranih obaveza po osnovu vanjskog državnog duga u odnosu na projicirana kretanja neto prihoda na JR Uprave za indirektno oporezivanje, iz kojih se servisiraju ino obaveze, daje se kroz sljedeći tabelarni pregled:

Tabela 7-c. Projekcija obaveza po osnovu servisiranja vanjskog državnog duga/projekcija neto prihoda na JR UIO

Opis	2018.	2019.	2020.
Neto prihodi od ind. poreza na JR UIO (mil KM) ¹²	5.847,6	6.052,3	6304,1
Servisiranje vanjskog državnog duga BiH (Scenario 1) ¹³ / Neto prihodi od indirektnih poreza na JR UIO (%)	16,35	13,34	10,97
Servisiranje vanjskog državnog duga BiH (Scenario 2) ¹⁴ / Neto prihodi od indirektnih poreza na JR UIO (%)	16,40	13,47	11,15

Sažetak

Stanje javne zaduženosti Bosne i Hercegovine na dan 31.12.2017. godine iznosi 11.353,62 mil KM, od čega se na vanjski dug odnosi 7.851,99 mil KM ili 69,16%, a na unutrašnji dug 3.501,63 mil KM ili 30,84% javne zaduženosti.

U odnosu na 31.12.2016. godine javni dug se smanjio za 744,59 mil KM ili 6,15 %, s tim da se vanjski dug smanjio za 695,60 mil KM ili 8,14%, a unutrašnji dug za 48,99 mil KM ili 1,38%. U ukupnom stanju javne zaduženosti Federacija BiH učestvuje sa 52,28 %, Republika Srpska sa 46,71%, te Distrikt sa 0,36% i Institucije BiH sa 0,65%.

Učešće javnog duga Bosne i Hercegovine u Bruto društvenom proizvodu (BDP) u 2017. godini iznosi 35,62%.

Kada se posmatra struktura vanjskog duga po kreditorima najveće učešće u stanju vanjskog duga imaju Svjetska banka – IDA i IBRD sa 32,64%, Evropska investiciona banka sa 24,32%, Pariški klub kreditora sa 8,51%, Međunarodni monetarni fond sa 7,53%, Evropska banka za obnovu i razvoj sa 6,87% i Evropska komisija sa 2,79%, a što predstavlja 82,66% ukupnog stanja vanjskog duga.

Servis vanjskog duga BiH u 2017. godini iznosi 995,28 mil KM, od čega se na glavnicu odnosi 873,54 mil KM ili 87,77%, a na kamatu 121,74 mil KM ili 12,23%. U ukupnom iznosu servisa vanjskog duga Federacija BiH učestvuje sa 64,11%, Republika Srpska sa 34,96%, dok Institucije BiH i Distrikt učestvuju sa 0,47%, odnosno 0,46%.

Ukupan vanjski i unutrašnji dug u Federaciji BiH, uključujući dug kantona, gradova, općina, javnih preduzeća i drugih korisnika kredita, sa stanjem na dan 31. decembar 2017. godine iznosi 5.871,61 miliona KM ili 30,05 posto BDP-a, od čega se 80,72 posto odnosi na vanjski (4.739,37 miliona KM) i 19,28 posto na unutrašnji dug (1.132,240 miliona KM)", stoji u saopćenju Vlade FBiH.

12 Izvor: Uprava za indirektno/neizravno oporezivanje – Odjeljenje za makroekonomsku analizu, Revidirane projekcije prihoda od indirektnih poreza za period 2017-2020 – OMA bilten 148/149, nov/dec 2017. godine

13 Ne uključuje obaveze po osnovu servisa vanjskog duga entiteta.

14 Ne uključuje obaveze po osnovu servisa vanjskog duga entiteta.

Navode da nakon konstantnog rasta duga u razdoblju od 2011. do 2015. u 2016. dolazi do blagog pada vanjskog, a u 2017. godini i unutrašnjeg duga u FBiH.

"Vanjski dug u FBiH (uključujući dugove krajnjih korisnika) je 31. decembra 2017. godine iznosio 4.739,37 miliona KM. Od toga se na dio duga bivše Jugoslavije (restrukturirani dug u okviru Pariškog i Londonskog kluba, te konsolidirani dug IBRD-u) odnosi 705,8 miliona KM (17,89 posto ukupnog neotplaćenog duga), na zajmove ugovorene putem Bosne i Hercegovine u ime Federacije BiH i supsidijarno prenesenih na FBiH (relevantni dug) 3.951,10 miliona KM (83,37 posto ukupnog neotplaćenog duga), te na dug koji je FBiH izravno ugovorila s vanjskim kreditorima 82,2 miliona KM (1,73 posto ukupnog neotplaćenog duga). Novi vanjski dug u Federaciji BiH (nastao nakon 14.12.1995. godine) iznosi 4.033,57 miliona KM i manji je za 381,56 miliona KM u odnosu na 31.12.2016. godine. U tom okviru, dug prema Međunarodnom monetarnom fondu iznosi 368,35 miliona KM", navodi se u saopćenju.

Vanjski dug u FBiH je, najvećim dijelom, ugovoren s bilateralnim kreditorima i multilateralnim finansijskim institucijama (Svjetska banka, Evropska banka za obnovu i razvoj, Evropska investiciona banka, Međunarodni monetarni fond i druge).

"Dug multilateralnim finansijskim institucijama iznosi 3.584,74 miliona KM ili 75,64 posto ukupnog vanjskog duga u Federaciji BiH, dok je zaduženje kod bilateralnih kreditora 1.154,63 miliona KM ili 24,36 posto. Bez duga krajnjih korisnika koji imaju obvezu plaćanja na temelju kreditnog zaduženja, stanje duga Vlade FBiH na dan 31.12.2017. godine iznosi 3.288,2 miliona KM", stoji u saopćenju.

Ističu da vanjski dug Vlade iznosi 2.393,51 miliona KM i u njezinom ukupnom dugu sudjeluje sa 72,79 posto.

"Sudjelovanje vanjskog duga Vlade u ukupnom vanjskom u Federaciji BiH se konstantno smanjuje i sa 72,92 posto, koliko je iznosilo 2010. godine, u 2017. godini sveden je na 50,5 posto. Unutrašnji dug Vlade FBiH je nastao sukladno zakonu i emisijom tržišnih vrijednosnih papira 31. decembra 2017. godine i iznosi 894,69 miliona KM", zaključeno je u saopćenju.

Vlada FBiH

Poglavlje III

Srednjoročna fiskalna strategija

U ovom poglavlju su izložene projekcije općinskih prihoda koje se očekuju za finansiranje javne potrošnje u toku srednjoročnog perioda, a na osnovu proiciranih makroekonomskih pokazatelja i postojećih poreskih politika, kao i sama porezna politika Federacije BiH, sa refleksijom na prihodee općinskih budžeta.

Porezna politika i javni prihodi

Prioriteti u oblasti porezne politike i javnih prihoda za period 2019. – 2021. godina bit će orijentisani na nastavku aktivnosti predlaganja zakonskih rješenja radi osiguranja ambijenta za privredni rast društva, stabilnih i predvidivih uslova poslovanja i jačanje prihodovne strane budžeta svih nivoa vlasti uz poboljšanje naplate javnih prihoda kao osnovnog agregata za planiranje razvojnih, socijalnih i drugih društvenih potreba i obaveza.

Kao i u proteklom periodu, Vlada Federacije BiH i u periodu 2018-2020. godina nastavlja na realizaciji započetih aktivnosti, te praćenju provedbe politika i preuzetih obaveza iz Pisma namjere, potписанog od strane Bosne i Hercegovine sa Međunarodnim monetarnim fondom. Također, primarni fokus će biti stavljen na provođenju reformi i svih zadataka ka pridruživanju Evropskoj uniji.

Prioriteti u oblasti porezne politike i javnih prihoda i u ovom periodu će biti usmjereni na nastavak aktivnosti izrade prijedloga zakonskih rješenja, kojima će se doprinijeti osiguranju i očuvanju ambijenta pogodnog privrednom rastu, sa stabilnim i predvidivim uslovima poslovanja, te poboljšanju naplate javnih prihoda, kao jednog od osnovnih agregata za planiranje razvojnih, socijalnih i ostalih društvenih potreba i obaveza.

Aktivnosti u oblasti porezne reforme usmjerene na modernizaciju porezne strukture, prvenstveno proširenjem porezne osnovice oporezivanjem svih izvora dohotka, a posebno naknada za topli obrok, prevoz i regres, nastavljaju se procedurama usvajanja propisa Zakona o porezu na dohodak i Zakona o doprinosima, koji su upućeni u parlamentarnu proceduru početkom marta 2017. godine. Cilj pomenutih Zakona je smanjenje opterećenja na primanja iz radnog odnosa, a u svrhu smanjenja cijene rada na tržištu, kao faktora pokretača povećanja zaposlenosti u Federaciji BiH. Analiza efekata primjene novih Zakona predstavlja aktivnost, koja bi se vršila u kontinuitetu. Nakon usvajanja Zakona, slijedit će usvajanje podzakonskih akata, kao i edukacija poreznih obvezanika i Porezne uprave Federacije BiH u njihovoj primjeni.

Proces rasterećenja privrede započet je projektom pojednostavljenja plaćanja javnih prihoda u Federaciji BIH (*USAID Projekat reforme fiskalnog sektora – FAR, 2014-2019*), čija provedba bi imala višestruke koristi i za obveznike i za Poreznu upravu Federacije BiH, kao što su uštede u vremenu i troškovima u odnosu na sadašnje stanje, smanjenje prosječnih troškova prikupljanja prihoda, kao i povećanje stepena dobrovoljnog izmirenja obaveza, olakšavajući privrednim subjektima da redovno izmiruju obaveze. U narednom periodu očekuje se nastavak aktivnosti procjene modela koji se mogu primjeniti.

Uz tehničku pomoć FAR projekta kreirana je i javnosti publikovana preliminarna verzija sveobuhvatnog interaktivnog Registra neporeznih prihoda u Federaciji BiH, strukturiranog prema vrsti naknada i taksi koje se naplaćuju, zakonodavnom okviru, obveznicima plaćanja, načinu uplate i pripadnosti. Potpunom implementacijom Registra uspostaviti će se kontrola i nadzor nad uvođenjem novih neporeznih prihoda, od strane svih nivoa vlasti, te će se na osnovu istog izvršiti analiza neporeznih prihoda u Federaciji BiH. Analiza bi trebala poslužiti kao osnov za davanje prijedloga smanjenja postojećih opterećenja za porezne obveznike, čime bi se stimulisalo povećanje stope zaposlenosti i rast novih privrednih ulaganja.

Projekat „one-stop-shop“ registracije privrednih društava, koji je započet u 2016. godini od strane Vlade Federacije BIH, a čija se potpuna realizacija očekuje u narednom periodu, obuhvatio je i dio koji se odnosi na poreznu registraciju odnosno dodjeljivanje identifikacionih brojeva. Izmjene i dopune podzakonskih akata iz ove oblasti predstavljaju kontinuitet, koji bi bio praćen izmjena i dopunama drugi propisa koji imaju direktni uticaj na porezne propise. Cilj ovog projekta je rasterećenje privrede i olakšanje vršenja djelatnosti.

U okviru djelatnosti igara na sreću u narednom periodu se očekuju izmjene propisa, koje bi utjecale na poreznu politiku ove djelatnosti, uzimajući u obzir da je u postupku proces izmjene i dopune Zakona o igram na sreću kojim se iz Zakona o porezu na dohodak preuzima oporezivanje dobitaka od igara na sreću. U narednom periodu planiran je proces izmjene i dopune podzakonskih akata iz ove oblasti, kao i nastavak praćenja ove djelatnosti kroz izvještavanja od strane Porezne uprave FBIH.

U cilju stvaranja boljih historijskih podataka za planiranje javnih prihoda, te poboljšanja procesa izvještavanja između Federacije BiH i nižih nivoa vlasti, te ostalih korisnika javnih prihoda, u ovom periodu nastavlja se na uvođenju novog sistema izvještavanja o prikupljenim i raspoređenim javnim prihodima u Federaciji BiH, baziranog na direktnom preuzimanju podataka od strane Porezne uprave Federacije BiH, te njegovojo punoj primjeni.

Očekivanja od novog sistema za izvještavanje su višestruka, jer prije svega kvalitetni i pouzdani izvještaji o prikupljenim i raspoređenim javnim prihodima predstavljaju osnov za izradu plana prihoda u fazi budžetskog procesa, budući da isti predviđa okvir sredstava za finansiranje potrošnje i prioritetnih programa vlada svih nivoa vlasti u Federaciji Bosne i Hercegovine. Novi sistem izvještavanja će između ostalog služiti kao dobra podloga za donošenje strateških odluka od značaja za Federaciju BiH.

U oblasti javnih prihoda kontinuirano se provode i aktivnosti na sagledavanju zakonskih rješenja u oblasti pripadnosti i raspodjele javnih prihoda u Federaciji, sa posebnim naglaskom na davanje prijedloga za poboljšanje postojećeg vertikalnog i horizontalnog sistema raspodjele prihoda od indirektnih poreza. Zbog kompleksnosti rješavanja pitanja raspodjele javnih prihoda uključen je i Međunarodni monetarni fond (MMF), koji je dao određene preporuke i sugestije za raspodjelu prihoda, kao i potrebu rješavanja pitanja otplate vanjskog duga, čime bi se osigurala odgovornost odgovarajućih nivoa vlasti i transparentno upravljanje otplatom duga. Prateći preporuke MMF-a, kao i zahtjeve i inicijative korisnika, Vladi Federacije BIH će se u narednom periodu dostaviti nacrt novog Zakona o pripadnosti javnih prihoda u Federaciji Bosne i Hercegovine.

Obzirom na stanje duga u Federaciji, u saradnji sa Svjetskom bankom, u narednom periodu će se raditi na pripremanju strategije upravljanja javnim dugom, koja bi prestavljala početnu tačku u sagledavanju stanja javnog duga te koja bi bila početni korak ka usvajanju rješenja rješavanja javnog duga u Federaciji.

Javni prihodi za period 2019. – 2021. godine

Projekcije javnih prihoda za period 2019. - 2021. godina usko su vezane za privredne aktivnosti, te uticaj ključnih makroekonomskih prepostavki od kojih zavisi razvoj. Prateći makroekonomiske pokazatelje za ovaj srednjoročni period, u periodu 2019 – 2021. godina nastavlja se trend blagog rasta ekonomske aktivnost, što će prije svega biti uvjetovano daljim reformskim aktivnostima na poboljšanju poslovnog ambijenta. Bolji poslovni ambijent u ovom periodu bi trebao biti najveći pokretač privatnih investicija i stranih ulaganja, što će se direktno implicirati na tržiste rada i cjelokupan rast.

U skladu sa planom, ukupni javni prihodi u 2018. godini iznose 8.103 miliona, u 2018. godini 8.328 miliona KM, dok je u 2020. godini planiran nivo od 8.582 miliona KM. Planirani iznosi prihoda, sa očekivanim rastom od oko 2,5% iz godine u godinu, uzimaju prosječno učešće od 24% u projektovanom GDP-u Federacije BiH.

Indirektno oporezivanje na nivou BiH i raspodjela prihoda

Indirektni porezi koji se prikupljaju od strane Uprave za indirektno oporezivanje uključuju PDV, carinske dadžbine i akcizne dadžbine. Prikupljeni prihodi iz ovih poreza se uplaćuju na Jedinstveni račun koji vodi Uprava, a raspodjela sa računa se vrši u skladu sa Zakonom o sistemu indirektnog oporezivanja u BiH i Zakonom o uplatama na Jedinstveni račun i raspodjeli prihoda na sljedeći način:

prvo se izdvajaju sredstva na račun za rezerve,

zatim, se izdvajaju sredstva potrebna za finansiranje BiH institucija,

u skladu sa usvojenom metodologijom Upravnog odbora Uprave za indirektno oporezivanje ostatak se, na osnovu (kriterija) prethodno utvrđene formule, raspoređuje između entiteta i Brčko distrikta, s tim da je intervencijom OHR-a u sedmom mjesecu 2007. kroz izmjene Zakona o Jedinstvenom računu došlo do novog načina izračunavanja učešća Distrikta Brčko u prihodima sa Jedinstvenog računa te propisan fiksni koeficijent za 2007.g. koji ne može za Brčko Distrikt biti niži od 3,55% s tim da je ugrađen i limit u fiksnom iznosu, tako da minimum prihoda od indirektnog oporezivanja koje Distrikt Brčko mora dobiti sa jedinstvenog računa ne može iznositi manje od 124. mil. KM godišnje, a zatim se iz ovih sredstava izdvajaju sredstva za finansiranje vanjskog duga.

Po raspodjeli sredstava za finansiranje vanjskog duga, preostali prihodi se dodjeljuju entitetima (na nivou FBiH vrši se dalja raspodjela prihoda na federalni budžet, budžete kantona i općina i na račune Direkcija cesta temeljem Zakona o pripadnosti javnih prihoda u Federaciji BiH, dok u slučaju RS-a dalja raspodjela sredstava se vrši spram općina i Direkcija cesta). Prema Zakonu o pripadnosti javnih prihoda u FBiH za finansiranje funkcija Federacije,(„Službene novine Federacije BiH“, broj:22/06, 43/08, 22/09, 35/14 i 94/15), Federaciji pripada 36,2%, kantonima 51,23%, Sarajevo gradu 0,25%, Javnom preduzeću Ceste Federacije BiH 3,9% i jedinicama lokalne samouprave 8,42%.

Prihodi od indirektnih poreza čine preko 80% ukupnih poreskih prihoda generisanih u Bosni i Hercegovini. Zbog toga projekcije kretanja istih imaju veliki značaj, posebno za godišnje i srednjoročno planiranje budžeta na svim nivoima vlasti. Osnovu za izradu projekcija prihoda od indirektnih poreza za period 2019. - 2020.godine predstavljaju prognoze Direkcije za ekonomsko planiranje o kretanju makroekonomskih pokazatelja, dalja implementacija Sporazuma o stabilizaciji i pridruživanju, što podrazumijeva i postepeno smanjenje i ukidanja carina na uvoz dobara iz Evropske unije te kontinuirano usklađivanje stopa akciza u BiH sa minimalnim standardima u Evropskoj uniji.

2017. godina je bila godina rekordne naplate prihoda od neizravnih poreza, bruto i neto, i, ujedno, godina izuzetno visokog rasta izvoza od 17,4% i snažnog rasta uvoza od 12,2%, koji su u velikoj mjeri determinirali bruto i neto naplatu. U prvom polugodištu stopa rasta je iznosila 3,1%, da bi u drugom dijelu godine, sve do prosinca, stope rasta neto prihoda dosezale i 5,7%. Međutim, neočekivano loša naplata prihoda u prosincu kumulativnu stopu rasta neto prihoda je

smanjila sa 4,8%, koliko je ostvareno za jedanaest mjeseci, na 3,5%. Najvažniji segmenti rasta bruto prihoda od neizravnih poreza bili su PDV na uvoz, potom domaći PDV, te u manjoj mjeri prihodi od carina, putarine, trošarina na derivate nafte i duhanske prerađevine. Važan faktor rasta bila je i potrošnja nerezidenata u tranzitu, uključujući i turizam, te prekograničnoj i malograničnoj potrošnji, koja je posljedica regionalne konkurentnosti cijena derivata u BiH. Iako se očekivalo da će primjena adaptiranog SSP od 1.2.2017. donijeti značajan pad prihoda od carina ostvaren je neto porast prihoda od 20,9 mil KM.

Projekcija prihoda od indirektnih poreza 2017-2021

Predpostavke

Projekcije prihoda od indirektnih poreza za period 2019-2021 sastoje se od osnovnog (baseline) scenarija projekcija.

Osnovni scenario projekcija prihoda temelji se na sljedećim prepostavkama:

- Prognozama makroekonomskih pokazatelja Direkcije za ekonomsko planiranje (DEP) za pomenuti period iz marta 2017;
- Nastavku harmonizacije akciza na cigarete sa standardima EU i primjeni nove politike oporezivanja rezanog duhana¹⁵;
- Efektima primjene Sporazuma o slobodnoj trgovini između BiH i EFTA2 u periodu 2015-2017;
- Efektima primjene adaptiranog Sporazuma o stabilizaciji i pridruživanju EU (SSP), u primjeni od 01.02.2017.;
- Tekućim trendovima u naplati prihoda od indirektnih poreza.

Politika akciza na duhan u 2017. utvrđena je Zakonom o akcizama i Odlukom¹⁶ Upravnog odbora UIO. Politika akciza na duhan u periodu 2017-2020 podrazumijeva kontinuirano godišnje povećanje specifične akcize na cigarete u visini od 0,15 KM/paklici, utvrđivanje minimalne akcize na cigarete (minimalno 60% prosječne ponderirane cijene cigareta) i usklađivanje specifične akcize na rezani duhan sa akcizom na cigarete (minimalno 80% minimalne akcize na cigarete).

Tekući trendovi naplate

U prvom kvartalu 2018. nastavljeni su pozitivni trendovi u naplati prihoda od neizravnih poreza. Prema preliminarnom izvještaju o gotovinskom toku na JR UNO u prvom kvartalu 2018. bruto naplata je iznosila 1,701 mlrd KM. Isplate povrata su bile veće za 25,4 mil KM u odnosu na prvi kvartal 2017., što je umanjilo efekte bruto naplate. U konačnici neto naplata prihoda od neizravnih poreza je bila veća za 132,7 mil KM od naplate u prvom kvartalu 2017,

¹⁵ Nova politika je u primjeni od 01.08.2014. (Izmjene Zakona o akcizama u BiH „Službeni glasnik BiH“ br. 49/14)² „Službeni glasnik BiH – međunarodni ugovori“ br. 18/14.

¹⁶ Odluka o utvrđivanju specifične i minimalne akcize na cigarete i iznos akcize na duhan za pušenje za 2017.godinu (Službeni glasnik BiH br. 84/2016).

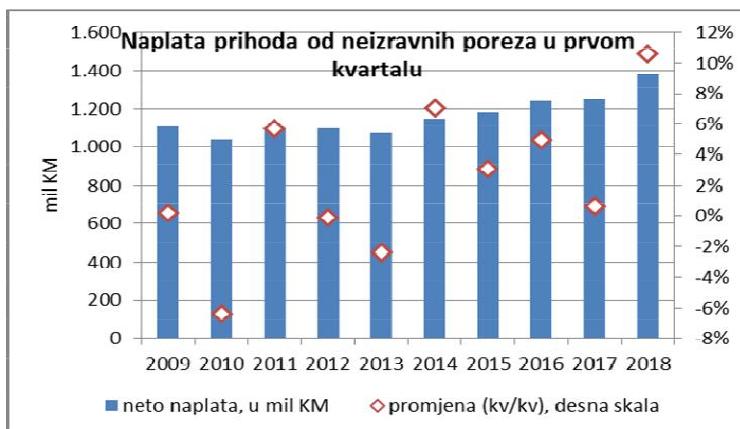
odnosno za 10,6% (Grafikon 2). Vrlo visoka stopa rasta prihoda u prvom kvartalu 2018. u određenoj mjeri odstupa od uobičajene sheme naplate neizravnih poreza.

Grafikon 1

Imajući u vidu, s jedne strane, pad prihoda u decembru u vezi sa uvozom (PDV, trošarine), koji je neuobičajen s obzirom na tradicionalno visoku naplatu koncem godine zbog novogodišnjih blagdana, te, s druge strane, diskrepancu između kretanja uvoza dobara i PDV na uvoz u decembru¹⁷, može se zaključiti da je došlo do prelijevanja dijela prihoda iz 2017. u 2018.godinu. Isto tako, može se prepostaviti i da je određeni dio aktivnosti obveznika koji se uobičajeno realizirao koncem godine prenesen u narednu godinu. Bitan faktor neuobičajeno visoke naplate prihoda u prvom kvartalu, a koji nije povezan sa mikroekonomskim i makroekonomskim kretanjima, predstavlja uvođenje novog software-a za PDV od strane UNO tokom tijekom veljače, čija je etapna implementacija u određenoj mjeri narušila uspostavljenu shemu isplata povrata PDV-a, pomjerajući ih u okvirima zakonskih rokova u ožujak i travanj.

Grafikon 2

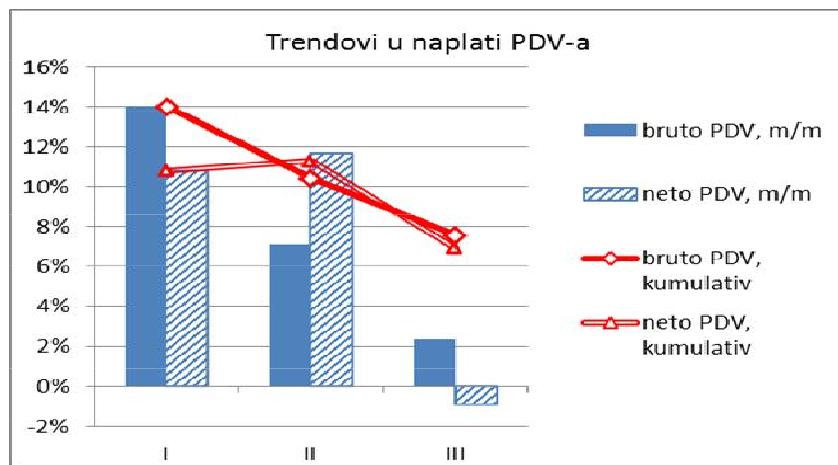

¹⁷ Pema podacima Agencije za statistiku BiH uvoz dobara u prosincu 2017. je bio manji za 0,5% u odnosu na isti mjesec 2016., dok je prema podacima UNO PDV na uvoz u prosincu pao za 4,6% u odnosu na isti mjesec 2017.

PDV

Snažno pogoršanje naplate prihoda od PDV-a u prosincu 2017. bilo je uzrokovano padom uvoza i enormnim isplatama povrata PDV-a. Diskrepanca između pada uvoza u prosincu i pada PDV-a na uvoz ukazuje da se dio prihoda od PDV-a na uvoz zbog rokova plaćanja carinskog duga prelio u siječanj 2018., kada su ostvarene vrlo visoke stope rasta bruto i neto PDV-a od 14% i 10,8%, respektivno (Grafikon 4).

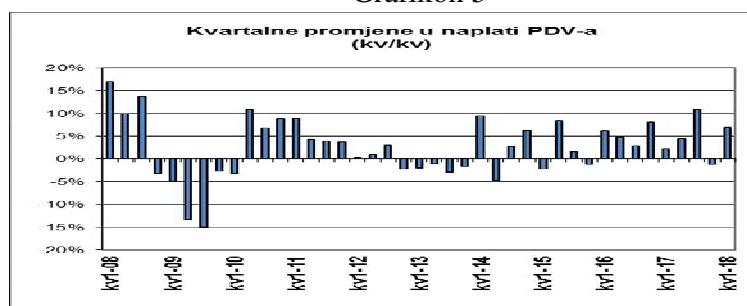
Grafikon 4

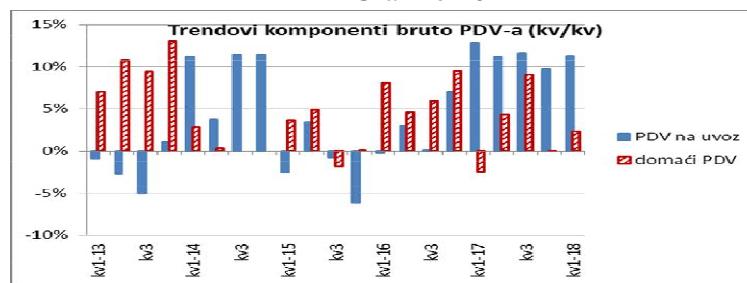
U veljači je nastupila stabilizacija bruto naplate, a u ožujku je ostvarena stopa rasta od 2,3%. Pomjeranje isplata povrata u veljači zbog uvođenja novog PDV software-a donijelo je visoku stopu rasta neto PDV-a od 11,7%. Snažni rast isplata redovitih i kumuliranih zahtjeva za isplatu povrata PDV-a u ožujku od 11,7%, uz skroman rast bruto naplate, rezultirao je padom neto prihoda od PDV-a od 0,9% (Grafikon 4).

Usporavanje bruto naplate u veljači i ožujku je dovelo do usporavanja stope rasta kumulativne bruto naplate u prvom kvartalu na, i dalje, vrlo visokih 7,6%, dok je zbog rasta isplata povrata PDV-a od 9,3% stopa rasta kumulativnog neto PDV-a smanjena na 6,9%. Iz pregleda kvartalnih trendova u naplati neto PDV-a može se uočiti da pozitivna kretanja u naplati PDV-a traju već devet kvartala, sa iznimkom pada u četvrtom kvartalu 2017., koji je, velikim dijelom, posljedica prolongiranja isplate povrata iz prethodnih mjeseci zbog sprovodenja opsežnih kontrola povrata od strane UNO (Grafikon 5). S obzirom da je prema preliminarnom izvještaju UNO privremeno ostalo neusklađeno 21,8 mil KM mogu se očekivati i više stope rasta PDV-a u prvom kvartalu 2018. Visok rast bruto PDV-a u prvom kvartalu 2018. rezultat je snažnog rasta PDV-a na uvoz i skromnijeg rasta domaćeg PDV-a (Grafikon 6). Nakon uskladišivanja neusklađenih prihoda može se očekivati blago poboljšanje u naplati domaćeg PDV-a.

Grafikon 5

Grafikon 6

Usporedba isplate povrata PDV-a u prvom kvartalu u 2018.g. sa 2017. ukazuju na povećanje povrata obveznicima od 13,7% ili +35,9 mil KM, dok je povrata međunarodnim projektima isplaćeno 10,6 mil KM manje nego u istom razdoblju 2017. Pregled kvartalnih trendova pokazuje da je relativni rast povrata PDV-a u prvom kvartalu i pored nominalnog rasta bio znatno niži nego u 2017.godini (Grafikon 7). Međutim, prosječna stopa izdvajanja iz bruto PDV-a za isplatu povrata u prvom kvartalu 2018. iznosila je 27,3%, što je za 0,6 postotnih bodova viša nego u 2017., a znatno viša nego u prethodnim godinama.

Grafikon 7

OSNOVNI SCENARIO PROJEKCIJA PRIHODA OD INDIREKTNIH POREZA (2018-2021), APRIL 2018

Tabela 1: Osnovni scenario projekcija (2018-2021)

Vrsta prihoda (neto)	u mil KM					Projektirana stopa rasta			
	Izvršenje	Projekcija							
	2017	2018	2019	2020	2021	2018	2019	2020	2021
PDV	3.576,1	3.728,0	3.861,0	3.987,7	4.121,0	4,2%	3,6%	3,3%	3,3%
Trošarine	1.464,8	1.450,5	1.456,7	1.491,7	1.528,5	-1,0%	0,4%	2,4%	2,5%
Carine	269,1	288,2	304,9	322,6	341,6	7,1%	5,8%	5,8%	5,9%
Putarina	382,5	573,9	602,2	611,8	622,2	50,0%	4,9%	1,6%	1,7%
Ostalo	33,4	39,7	40,1	40,5	40,9	18,9%	1,0%	1,0%	1,0%
UKUPNO	5.726,0	6.080,4	6.264,9	6.454,4	6.654,3	6,2%	3,0%	3,0%	3,1%
Namjenska putarina *)	-152,8	-352,5**)	-376,5	-382,5	-389,0	130,7%	6,8%	1,6%	1,7%
SREDSTVA ZA RASPODJELU	5.573,2	5.727,9	5.888,4	6.071,8	6.265,2	2,8%	2,8%	3,1%	3,2%

Napomene:

*) Namjenska putarina je do 1.2.2018. iznosila 0,10 KM/litar derivata nafte, a od 1.2.2018. 0,25 KM/litar derivata nafte

**) Iznos namjenske putarine koja će se raspodijeliti korisnicima u 2018. godini prema odredbama Zakona o izmjenama i dopunama Zakona o uplatama na Jedinstveni račun i raspodjeli prihoda¹⁸ ne odgovara u potpunosti iznosu projektirane namjenske putarine prikazanom u Tabeli 1 (352,5 mil KM) zbog primjene novog modela raspodjele prikupljene namjenske putarine od 1.2.2018. prema kojem se raspodjela ne vrši na dnevnoj bazi, nego naknadno, po završetku mjeseca za prethodni mjesec na temelju preliminarnog/konačnog izvještaja UNO o naplaćenim prihodima po vrstama. Raspodjela namjenske putarine od 0,10 KM/litar derivata po starom modelu dnevne raspodjele okončana je 31.1.2018., a raspodjela namjenske putarine od 0,25 KM/litar derivata entitetima i Brčko Distriktu prema novom odelu započela je tek u ožujku 2018.

¹⁸ Službeni glasnik BiH br. 91/17

Rizici po projekcije

S obzirom na osnovne postavke projekcija neizravnih poreza i ukupne ekonomske uslove u BiH i u svijetu ostvarenje projektirane razine prihoda od neizravnih poreza u razdoblju 2018-2021 je podložno sljedećim rizicima:

Projekcije prihoda od neizravnih poreza usko su vezane za projekcije makroekonomskih pokazatelja DEP-a. Svako odstupanje ovih parametara od projektiranih vrijednosti predstavlja rizik za projekcije prihoda;

Slabiji ekonomski oporavak glavnih izvoznih partnera BiH (EU, zemlje CEFTA) povećava razinu rizika za ostvarenje makroekonomskih projekcija, a time i projekcija prihoda od neizravnih poreza u cijelini;

Jačanje crnog tržišta duhanskih prerađevina, uzrokovano bržim rastom poreznog opterećenja cigareta u BiH u odnosu na zemlje u okruženju, može ugroziti izvršenje projekcija prihoda od trošarina na cigarete;

Pojava eksternih šokova, u vidu rasta cijena nafte i derivata na svjetskom tržištu izvan sadašnjih očekivanja, pogodiće tržište derivata u BiH i negativno će se odraziti na potrošnju derivata, a time i na izvršenje projekcija prihoda od trošarina na derivate i putarine iz cijene naftnih derivata.

Politika prihoda u 2019. godini na nivou Općine Maglaj

Projekcije od indirektnih i direktnih prihoda

U prognoziranju prihoda u Budžetu Općine Maglaj značajno mjesto zauzima planiranje i očekivani priliv prihoda od indirektnih poreza i, kao što je već naznačeno, oslanja se na nezvanične projekcije Federalnog ministarstva finansija i u direktnoj je vezi sa utvrđenim koeficijentom učešća Općine Maglaj u raspodjeli na nivou FBiH (Upustvo koje se donosi za svaku budžetsku godinu i u 2018. godini iznosi 1,064%, što predstavlja povećanje za 1,53% u odnosu na koeficijent iz 2017. godine koji je iznosio 1,048%), iz jednostavnog razloga što indirektni porezi u strukturi ukupnih prihoda Općine Maglaj, izuzimajući tekuće i kapitalne potpore učestvuju sa cca 40%.

Projekcija, također, mora obuhvatiti i realne kvantifikacije direktnih prihoda, posebno sa aspekta novih odnosa u raspodjeli istih sa kantonima, što je definisano izmjenjenim odredbama Zakona o pripadnosti javnih prihoda u Federaciji Bosne i Hercegovine, a prema kojim jedinicama lokalne samouprave pripada 34,46%, a kantonima 65,54% od prihoda po osnovu poreza na dohodak, izuzimajući sarajevski kanton.

Prihodi od indirektnih poreza u Općini Maglaj su predstavljeni prihodima od indirektnih poreza koji pripadaju Općini Maglaj shodno koeficijentu učešća istih u raspodjeli, kao i prihodima od indirektnih poreza koji se uplaćuju na poseban račun budžeta Federacije, a pripadaju Cestama Federacije BiH, u omjeru 40% Direkciji za ceste Federacije BiH, a 60%

nadležnim kantonalnim ustanovama za ceste u skladu sa Zakonom o cestama u Federaciji BiH” (“Službene novine Federacije BiH”, broj:6/02). Pripadajući dio Direkciji za puteve ZE-DO Kantona, dijeli se u omeru 42:58, na način da je 42% pripadajući dio Općine Maglaj, a 58% je dio koji pripada kantonu).

Imajući u vidu da je na nivou Federacije BiH donesen Zakon o porezu na dohodak koji se primjenjuje od 01.01.2009. godine, porez na dohodak je predstavljen na način što su porezi, koji po definiciji predstavljaju porez na dohodak u 2019. godini, planirani u dvije grupe, porezi koji predstavljaju zaostale obaveze po osnovu poreza na dobit građana i poreza na plaću, te porez na dohodak koji je regulisan novim zakonom.

Iz tabelarnog pregleda je vidljivo da se ukupni prihodi od poreza (koji se sastoje od poreza na dobit pojedinaca i preduzeća, poreza na plaće, poreza na imovinu, domaćeg poreza na promet dobara i usluga, poreza na dohodak, indirektnih poreza i posebnog poreza na plaću) u 2019. godini očekuju u iznosu od 4.196.000 KM ili 3,94% više u odnosu na prethodnu godinu i predstavljaju 51,94% ukupnog prihodovnog potencijala 2019. Godine (Tabela br.2).

Na neporezne prihode se odnosi iznos od 2.008.000 KM, dok se od tekućih transfera i donacija u 2019. godini očekuje 1.455.000 KM, a od kapitalnih transfera iznos od 270 000 KM. Primici u 2019. godini se planiraju u iznosu od 150.000 KM.

Na osnovu iznesenog se vidi da ukupni Budžet Općine Maglaj u 2019. godini iznosi 8.079.000 KM ili 2,11% više u odnosu na plan prethodne godine, odnosno 12,08% više u odnosu na izvršenje prihoda i primitaka 2017. godine

Prihodi koji se prikupljaju od strane kantona i direktni općinski prihodi

Porez na dobit pojedinaca (zaostale uplate poreza) su kroz reformu direktnih poreza inkorporirani u novu grupu poreza Porez na dohodak. Za 2019. do 2021. godina planirani su simbolični iznosi koji bi se mogli desiti od eventualnih zaostalih neplaćenih obaveza po osnovu ovih poreza tretiranih tadašnjim poreznim propisima.

Napredak u fiskalnoj politici iskazan je i kroz prezentiranje zakona iz oblasti direktnog oporezivanja, čijim je usvajanjem izvršena reforma u oblasti direktnog oporezivanja.

Usvojen je novi Zakon o porezu na dobit, koji se primjenjuje od 2016. godine i Zakon o porezu na dohodak, čija je primjena započela od 01.01.2009. godine.

Porez na dobit preduzeća izuzev banaka i drugih finansijskih organizacija predstavlja u cijelosti prihod kantona.

Provedena reforma u oblasti direktnog oporezivanja, odnosno sa primjenom Zakona o porezu na dohodak od 01.01.2009.g, porez na dohodak kao sintetički porezni oblik, zamjenio je ne samo porez na plaću već i cijeli niz drugih poreza koje su plaćali građani, a koji su u većini slučajeva bili prihodi jedinica lokalne samouprave.

Uvažavajući izmjene u poreznom sistemu Federacije BiH izvršene su i izmjene Zakona o pripadnosti javnih prihoda u Federaciji BiH koje se primjenjuju od 01.01.2009.g. odnosno,

istovremeno sa Zakonom o porezu na dohodak propisano je da kantonima pripada 65,54% prihoda po osnovu poreza na dohodak uplaćenog u svakoj općini, a općinama 34,46%.

Prema projekcijama prihoda od poreza na dohodak i prihoda koji su tretirani ranijim propisima o porezima građana, prezentirani u okviru Dokumenta okvirnog budžeta 2019-2021. godina Općine Maglaj procjenjujemo da će biti ostvareno 801.000 KM u 2019. godini, što u odnosu na prihode koji su planirani u prethodnoj 2018. godini po istom osnovu pretstavlja povećanje od 1,78%. Prihod od Poreza na imovinu u projekcijama za 2020. godinu iznosi 615.000 KM, i isti je za 2,84% veći u odnosu na iste planirane prihode prethodne 2018. godine.

Neporezni i ostali prihodi

Neporezni prihodi Općine uključuju: naknade i takse, novčane kazne po općinskim propisima, i ostale neporeske prihode.

Očekivani ukupni iznos neporeskih prihoda koje prikuplja Općina u 2019. godini bi trebao iznositi 2.008.000 KM. Dalje ostvarenje ukupnih neporeskih prihoda se očekuje u iznosu od 2.059.000 KM u 2020. godini i 2.111.000 KM u 2021. godini.

Tekuće transferi sa donacijama očekuju se u iznosu od 1.455.000 KM u 2019. godini, 1.475.000 KM u 2020. godini i 1.490.000 KM u 2021. godini.

Kapitalni transferi od inostranih vlada i medjunarodnih organizacija, kao i od ostalih nivoa vlasti očekuju se u iznosu od 270.000 KM u 2019. godini, u 2020. godini 305.000, dok se u 2021. godini očekuje iznos od 315.000 KM.

Kapitalni primici očekuju se u iznosu od 150.000 KM na ime prodaje stalnih sredstava u 2019. godini, iznos od 120.000 KM u 2020. godini i u 2021. godini iznos od 120.000 KM.

Ukupno raspoloživi prihodi i primici za 2019. godinu iznose 8.079.000 KM, što je za 167.000 KM više od planiranih prihoda u odnosu na 2018. godinu ili 2,11%. Očekivani porat prihoda u 2020. godini u odnosu na 2019. godinu iznosi 250.000 KM, odnosno 3,09% i u 2021. godini u odnosu na 2020. godinu porast od 189.000 KM, odnosno 2,26%.

Dokument okvirnog budžeta Općine Maglaj za 2019 – 2021. godine sastoji se od:

Opis	2018.	2019.	2020.	2021.
I Prihodi i primici	7.912.000	8.079.000	8.329.000	8.518.000
II Rashodi i izdaci	7.912.000	8.008.000	8.228.000	8.413.000
III Suficit	0	71.000	101.000	105.000
Raspored suficita				
a) Finansiranje deficit-a iz prethodnih godina	0	0	0	0
b) Nerasporedjeni dio	0	71.000	101.000	105.000

Tabela 1. Rekapitulacija DOB Općine Maglaj za period 2019 -2021. godina

U sljedećoj tabeli data je prognoza prihoda po ekonomskoj klasifikaciji na nivou potkategorije:

Podkate gorija	Vrsta prihoda	Realno	Plan za	P r o j e k c i j a		
		2017.	2018.	2019.	2020.	2021.
	I Porezni prihodi	3.404.000	4.037.000	4.196.000	4.370.000	4.482.000
711	Porez na dobit pojedinaca i preduzeća(porez na dohodak od 01.01.2009. god.)	0	1.000	1.000	1.000	1.000
713	Porez na plaće (porez na dohodak od 01.01.2009. god.)	0	1.000	1.000	1.000	1.000
714	Porezi na imovinu	312.000	598.000	605.000	615.000	620.000
715	Domaći porezi na promet dobara i usluga	0	0	0	0	0
716	Porez na dohodak	697.000	786.000	800.000	810.000	815.000
717	Prihodi od indirektnih poreza	2.395.000	2.651.000	2.789.000	2.943.000	3.045.000
719	Poseban porez na plaću	0	0	0	0	0
	II Neporezni prihodi	2.196.000	2.337.000	2.008.000	2.059.000	2.111.000
721	Prihodi od poduzet. aktiv. i imov. i prihodi od poz.kursnih raz.	32.000	50.000	53.000	56.000	56.000
722	Naknade i takse i prihodi od pružanja javnih usluga	2.164.000	2.282.000	1.950.000	1.998.000	2.050.000
723	Novčane kazne po opć. prop.	0	5.000	5.000	5.000	5.000
	III Tekuće potpore - grantovi	1.358.000	1.290.000	1.445.000	1.465.000	1.480.000
731	Potpore iz inostranstva	0	0	0	0	0
732	Tekuće potpore viših nivoa vlasti	1.358.000	1.290.000	1.445.000	1.465.000	1.480.000
	IV Donacije	22.000	0	10.000	10.000	10.000
	Donacije	22.000	0	10.000	10.000	10.000
741	Kapitalni transferi od inostranih vlada i međ.organizacija	0	0	0	0	0
742	Kapitalni transferi od ostalih nivoa vlasti	219.000	148.000	270.000	305.000	315.000
	IV Kapitalni primici	9.000	100.000	150.000	120.000	120.000
811	Primici od prodaje stalnih sred.	9.000	100.000	150.000	120.000	120.000
	U K U P N O	7.208.000	7.912.000	8.079.000	8.329.000	8.518.000

Tabela 2. Prognoza prihoda po ekonomskoj klasifikaciji Općine Maglaj

Poglavlje IV

Srednjoročni okvir rashoda za period 2019 - 2021. godina

Osnovni cilj programskog budžetiranja, odnosno srednjoročnog okvira rashoda za period 2019 – 2021. godina je unapređenje raspodjele raspoloživih resursa putem izrade budžeta, kojim se u obzir uzimaju vladine politike i prioriteti, dugoročni ili strateški pogledi na prihode, prioritete i održivost, veći izlazni rezultati i korist iz javne potrošnje, kao i veći stepen fiskalne održivosti, te unapređenje odgovornosti i transparentnosti.

Struktura potrošnje u javnom sektoru

U ovom poglavlju sadržani su pokazatelji upravljanja resursima javnog sektora koji su važan elemenat procesa srednjoročnog planiranja budžeta i pružaju kontekst politika za izradu planova potrošnje i budžetskih plafona.

Na poseban način, tim putem se vrše razmatranja i daju preporuke po pitanju plaća u javnom sektoru, materijalnim troškovima, tekućim transferima i kapitalnim potrošnjama u ukupnim budžetima, što je i bio osnov projekcije budžetske potrošnje po ekonomskoj klasifikaciji na nivou podkategorije za ovaj srednjoročni period.

Plaće i naknade troškova u javnom sektoru

Ukupno očekivana potrošnja na plaće i naknade troškova zaposlenih sa doprinosom poslodavca u javnom sektoru Općine Maglaj iznosi 2.172.000 KM u 2018. godini, i povećana je u odnosu na prošlogodišnju 2017. godinu za 289.000 KM. Posmatrano u ovom srednjoročnom periodu potrošnje, potrošnja na plaće i naknade troškova zaposlenih sa doprinosom poslodavca u 2019. godini je 2.208.000, odnosno za 36.000 KM više nego 2018. Godine, uz nepromijenjeni plan za 2020. i 2021. Godinu.

U toku 2015. godine, odnosno 12.02.2015. godine Općinsko vijeće Maglaj donijelo je Oduku o utvrđivanju platnih razreda i koeficijenata za plaće, dodataka na plaću, naknada plaće izabranih dužnosnika, nosioca izvršnih funkcija i savjetnika, državnih službenika i namještenika Općine Maglaj, čije su odredbe usklađene sa Zakonom o plaćama i naknadama u organima vlasti FBiH („Službene novine FBiH“, broj: 45/10, 111/12).

Sredstva za finansiranje plaće i naknada troškova zaposlenih za period 2019-2021. godina planirana su shodno navedenoj Odluci i ostalim propisima vezanim za plaće i naknade troškova zaposlenih u organima vlasti.

Materijalni troškovi

Ukupna općinska budžetska potrošnja na materijalne troškove procjenjuje se na 1.921.000 KM u 2018. godini, što predstavlja 24,28% ukupne budžetske potrošnje. U 2019. godini budžetska potrošnja na materijalne troškove procjenjuje se na 1.850.000 KM, što je za 71.000 KM manje

u odnosu na 2018. godinu, ili 3,69%. U 2020. godini u odnosu na 2019. Godinu budžetska potrošnja veća je za 15.000 KM, ili 0,82%, dok je u 2021. godini za 26.000 KM veća u odnosu na 2021. godini ili za 1,39%.

Alokacije za materijal i usluge i energiju obezbjeđuju resurse neophodne da bi zaposleni u javnom sektoru vršili svoje nadležnosti, na lokalnom nivou. Nedovoljan nivo potrošnje na materijalne troškove rezultira manje efikasan i djelotvoran javni sektor. Bez dovoljno resursa za materijalne troškove, rukovodioci programa imaju ograničenu mogućnost za pružanje adekvatnih usluga zajednici, a što je osnovna uloga i zadaća svake administracije.

Obzirom na novi Zakon o budžetima u FBiH i uspostavljanjem obaveza programskega budžetiranja, sve više se stvaraju pretpostavke unapređenja transparentnosti pri raspodjeli resursa, kao i pomoći vlasti odnosno Općinskom načelniku pri raspodjeli resursa na budžetske programe koji odražavaju najviše ekonomski i socijalne prioritete u Općini. Umjesto da uvode nove programe i usluge, budžetski korisnici i Općinski načelnik trebaju da se usmjere na osiguravanje adekvatnijih sredstava za postojeće visokoprioritetne programe i usluge, kako bi isti odgovorili na vladine strateške i programske ciljeve. U isto vrijeme Općinski načelnik i budžetski korisnici treba da izvrše sistematski pregled programa i usluga, i gdje to bude moguće preraspodijeliti sredstva sa programa niskog prioriteta koji daju slabe rezultate, na programe višeg prioriteta.

Tekući transferi

Ukupno projicirani tekući transferi u 2018. godini iznose 2.575.000 KM, od čega se veći dio finansira iz tekućih grantova viših nivoa vlasti. U poređenju sa izvršenjem 2016. godine tekući transferi manji su za 506.000 KM ili 17,32. Tekući transferi za 2019. godinu iznose 2.630.000 KM i u odnosu na plan 2018. godinu veći su za 127.000 KM, ili 4,93%, u 2020. godini planirani su u iznosu od 2.700.000 KM i veći su u odnosu na plan iz 2019. godine za 70.000 KM ili 2,66%, dok su u 2021. godini veći za 75.000 KM u odnosu na 2020. godinu i iznose 2.775.000 KM. Tekući transferi podrazumijevaju transfere pojedincima, transfere neprofitnim organizacijama, subvencije i ostale tekuće transfere. Tekući transferi su planirani na bazi dosadašnjih važećih propisa.

Kapitalni budžet Općine Maglaj

Ukupna kapitalna potrošnja Općine Maglaj planirana je u 2018. godini na temelju procjena na iznos od 1.194.000 KM, u 2019. godini 1.270.000 KM, u 2020. godini 1.405.000 KM, i u 2021. godini 1.490.000 KM, što predstavlja učešće u ukupnoj općinskoj potrošnji u 2018. godini 15,09%, u 2019. godini 15,86%, u 2020. godini 17,08% i u 2021. godini 17,71%.

Kapitalni budžet odnosi se na **kapitalne transfere i kapitalne izdatke**.

Kapitalni transferi odnose se na transfere neprofitnim organizacijama za sufinansiranje nabavke potrebne opreme, kapitalne transfere MZ, transfere pojedincima-poticaj u zapošljavanju i inicijalna sredstva za sufinansiranje javnih radova za kategoriju demobilisanih, nezaposlenih boraca, kao i rekonstrukciju, sanaciju i izgradnju infrastrukture, koja podrazumijeva finansiranje, kapitalnih projekata kao što su: sufinansiranje projekata koji budu donirani Općini Maglaj, sufinansiranje kandidiranih projekata iz oblasti boračko-invaliske i sovijalne zaštite, kao i projekata vezanih za raseljena i izbjegla lica, izgradnja i rekognstrukcija ulica i puteva na općini Maglaj, sufinansiranje uredjenja obala rijeke Bosne, sufinansiranje izgradnje Sportske dvorane u Novom Šeheru, uredjenje deponije Nekolj, i ostali projekti.

Kapitalni izdaci odnose se na finansiranje nabavke zemljišta, opreme za općinsku administraciju, izdatke vezane za sufinansiranje investicije „Servisna saobraćajnica Poslovne zone Misurići“ i investicije „Vodovod i kanalizacija“ na području općine Maglaj, sufinansiranje projekta „Obnova Delibegovoghana“ i sufinansiranje ostalih projekata odobrenih od strane donatora, opremanje struktura CZ iz sredstava zaštite i spašavanja.

Ostvareni viškovi prihoda nad rashodima ostaju neraspoređeni i koristit će se za održavanje tekuće likvidnosti u Budžetu Općine za sve tri godine srednjoročnog planiranja, kao i za finansiranje i sufinansiranje investicija, kada će se konkretnim odlukama ovi suficit raspoređivati.

Srednjoročne procjene potrošnje po ekonomskoj i funkcionalnoj klasifikaciji

Na osnovu prognoze prihoda u slijedećim tabelama su sažete srednjoročne procjene budžeta po ekonomskoj i funkcionalnoj klasifikaciji za period 2019–2021.godine.

OPĆINA	MAGLAJ							KM '000
Redni broj	Ekonomski kod		OSTVARENO 2017. GODINA	PLAN 2018. GODINA	PROJEKCIJA			
					2019. GODINA	2020. GODINA	2021.GODINA	
1		UKUPNO PLAĆE I NAKNADE (2+3+4)	1.883	2.172	2.208	2.208	2.208	2.208
2	611100	Bruto plaće	1.492	1.653	1.706	1.706	1.706	
3	611200	Naknade	229	331	318	318	318	
4	612000	Doprinosi	162	188	184	184	184	
5	613000	MATERIJALNI TROŠKOVI	1.403	1.921	1.850	1.865	1.890	
6	614000	TEKUĆI TRANSFERI I DRUGI TEKUĆI RASHODI (7+8+9+10)	2.347	2.575	2.630	2.700	2.775	
7	614400 614500 614600	Subvencije	146	290	310	355	390	
8	614200	Transferi pojedincima	1.083	920	925	930	935	
9	614100	Transferi drugim nivoima vlasti i fondovima	35	43	45	60	90	
10	614300 614700 614800	Ostali tekući transferi	1.083	1.322	1.350	1.355	1.360	
11	615100,615200 615300,615400,615500,615600,615700	Kapitalni transferi	618	885	990	1.095	1.160	
12	616000	Izdaci za kamate						
13	821000	Izdaci za nabavku stalnih sredstava	259	309	280	310	330	
14	823000	Izdaci za otplatu dugova						
15	822000	Izdaci za finansijsku imovinu						
16		Ostalo	0	50	50	50	50	
		UKUPNO (1+5+6+11+12+13+14+15+16)	6.510	7.912	8.008	8.228	8.413	

Tabela projekcije finansijskih rezultata općine Maglaj

	U 000 KM				
PRIHODI I PRIMICI	7.208	7.912	8.079	8.329	8.518
VIŠAK PRIHODA I PRIMITAKA	698	0	71	101	105
RASHODI I IZDACI	6.510	7.912	8.008	8.228	8.413
PRIHODI	7.199	7.812	7.929	8.209	8.398
VIŠAK PRIHODA	948	209	201	291	315
RASHODI	6.251	7.603	7.728	7.918	8.083

Tabela plaće, naknade, doprinosi i broj zaposlenih općine Maglaj

	OSTVARENO 2017. GODINA	PLAN 2018. GODINA	PROJEKCIJA		
			2019. GODINA	2020. GODINA	2021.GODINA
UKUPNE PLATE , NAKNADE I DOPRINOSI (BRUTO)	1.883	2.172	2.208	2.208	2.208
UKUPAN BROJ ZAPOSLENIH	76	83	80	80	80
PROSJEČNA PLATA (NETO)	1.143,69	1.144,60	1.226,25	1.226,25	1.226,25

Tabela po funkcionalnoj klasifikaciji općine Maglaj

U 000 KM

OPĆINA: MAGLAJ

Tabela 3.2

		2017. GODINA	2018. GODINA	2019. GODINA	2020. GODINA	KM 000 2021. GODINA
1	Opštine vladine usluge (2+3+4)	2616	3192	3188	3220	3220
2	Opštine javne usluge	2534	3054	3040	3070	3070
3	Odbrana	82	128	133	135	135
4	Javni red i sigurnost	0	10	15	15	15
5	Društvene djelatnosti (6+7+8+9+10)	2421	2686	2757	2798	1895
6	Obrazovanje	376	398	388	400	410
7	Zdravstvo	172	221	221	235	250
8	Socijalna pomoć i zaštita	1188	1133	1188	1180	190
9	Stambene i komunalne usluge	305	444	455	468	525
10	Kultura, rekreacija i religija	380	490	505	515	520
11	Ekonomski usluge (12+13+14+15+16)	1276	1734	1763	1910	2998
12	Gorivo i energija					
13	Poljoprivreda, šumarstvo i ribolov	135	185	165	180	195
14	Ruda i mineralni resursi					
15	Transport i komunikacije	497	401	515	635	765
16	Ostali ekonomski poslovi i usluge	644	1148	1083	1095	2038
17	Ostala potrošnja (zaštita okoliša)	196	300	300	300	300
	UKUPNA POTROŠNJA (1+5+11+17)	6509	7912	8008	8228	8413

Poglavlje V

Budžetski prioriteti za period 2019 – 2021. godine

Budžet je primarni instrument za izradu politika Općinskog načelnika. On je sredstvo putem kojeg se strateški ciljevi Općinskog načelnika za Općinu prevode u usluge, programe, aktivnosti koje ispunjavaju socijalne i ekonomske potrebe njenih građana. Sve vlade širom svijeta, pa i Općinski načelnik, kao vlada na lokalnom nivou suočavaju se sa dilemom zahtjeva za sredstva za programe i usluge koja nadmašuju nivo raspoloživih sredstava. Ni BiH, kao ni Općina Maglaj nisu izuzetak u tom smislu. Suočeni sa zahtjevima budžetskih korisnika i prioritetima koji prelaze nivo raspoloživih resursa, obaveza je Općinskog načelnika da donosi odluke o tome koje su njegove najvažnije prioritetne politike. Idealno, ti prioriteti bi trebali biti usklađeni sa srednjoročnim i dugoročnim društvenim i ekonomskim razvojnim političkim ciljevima Općine.

U ovom poglavlju izložene su preporuke Službe za privedu, finansije/financije i razvoj poduzetništva Općine Maglaj o srednjoročnim budžetskim prioritetima. Međutim, to su samo preporuke, a donošenje konačnih odluka je odgovornost Općinskog načelnika i Općinskog vijeća Maglaj.

Početna budžetska ograničenja za 2018. godinu namijenjena su za osiguranje realnog okvira unutar kojeg resorne službe i budžetski korisnici mogu razviti detaljne zahtjeve budžetskih korisnika.

Pregled prioriteta

Na osnovu dostavljenih zahtjeva resornih službi, kao i ostalih budžetskih korisnika (koji se finansiraju iz budžeta kao transferi) prioriteti budžetskih korisnika uključuju:

Orjentisanje na one poslove kojima se jača prihodovna strana društva kao osnovni agregat za planiranje razvojnih, socijalnih i drugih društvenih potreba i obaveza,

Nastavak aktivnosti u vezi sa sanacijom posljedica izazvanih prirodnim nepogodama (poplava i klizišta), kako u dijelu privrede, tako i kod preostalog dijela građana sa područja općine Maglaj čije je imovina uništena ili oštećena ovim prirodnim nepogodama, a kojima još uvijek nisu sanirani njihovi stambeni objekti,

U skladu sa naprijed navedenom činjenicom prioriteti finansiranja Općine Maglaj u strateškom smislu u 2019. godini i naredne dvije godine, između ostalog biće usmjereni, na sanaciju šteta izazvanih prirodnom nesrećom poplavom i klizištem sa akcentom na sanaciji infrastrukturnih objekata kako u vlasništvu privrednih subjekata, tako i onih u vlasništvu općine Maglaj,

Poduzimanje mjera i predlaganje cjelovitih rješenja radi osiguranja ambijenta za privredni rast i razvoj Općine Maglaj, kao društvene zajednice, stabilnih i predvidivih uslova poslovanja,
Osiguranje i efikasnija naplata općinskih naknada,
Smanjenje neciljane javne potrošnje u socijalnom sektoru,
Osiguranje rasta zaposlenosti i smanjenje siromaštva na području općine Maglaj,
Unapređenje socijalne i zdravstvene zaštite pripadnika boračke populacije,
Povećanje broja stipendista kao i nagrađivanje posebno nadarenih učenika i studenata ,
Unapredjenje socijalne zaštite lica u stanju socijalne pomoći,
Nabavka neophodne opreme za općinske službe za njihovo nesmetano funkcionisanje,
Stvaranje efikasne administracije kroz reformu uprave,
Sufinansiranje budućih kapitalnih projekata doniranih Općini Maglaj,
Provodjenje mjera zaštite životne sredine, a time unapredjenje zdravlja ukupnog stanovništva na Općini Maglaj,
Proizvodnja zdrave hrane sa definisanim i zaštićenim ekološkim područjima,
Stvaranje pozitivnog poslovнog ambijenta kroz privredne poticaje i javne pozive po konkretnim projektima u oblasti poljoprivrede,
Promocija domaćih proizvoda,
Stvaranje preduslova za razvoj turizma na području općine Maglaj.

**Broj: Broj: 01-14-11-1483/18
Maglaj, 29.06.2018. godine**

**Općinski načelnik
Mirsad Mahmutagić**

Obrađivači:
Senada Alibajraktarević
Sabina Grahic